

جمهوری اسلامی ایران
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون

پذیرش متقاضیان پروانه کارآموزی و کالت

اتحادیه سراسری کانون های وکلای دادگستری ایران (اسکودا)

سال ۱۳۹۲

دفترچه D کد ۳۰۱

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوال: ۱۲۰

سازمان
DADDESTAN

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	حقوق مدنی	۲۰	۱	۲۰
۲	آیین دادرسی مدنی	۲۰	۲۱	۴۰
۳	حقوق تجارت	۲۰	۴۱	۶۰
۴	اصول استنباط حقوق	۲۰	۶۱	۸۰
۵	حقوق جزای عمومی و اختصاصی	۲۰	۸۱	۱۰۰
۶	آیین دادرسی کیفری	۲۰	۱۰۱	۱۲۰

حقوق مدنی

۱- قییم دعوای راجع به مال منقول مولی علیه را که در دادگاه مطرح بوده با رعایت مصلحت او به صلح خاتمه داده و در دفتر خانه اسناد رسمی صلح نامه ای تنظیم نمود. این صلح از لحاظ حقوقی چه وضعیتی دارد؟

- ۱- با تصویب دادستان صحیح است
  - ۲- چون دعوا در دادگاه مطرح بود صلح صحیح نیست و فقط با رای دادگاه می توان حل و فصل نمود
  - ۳- چون با رعایت مصلحت محجور بوده صلح صحیح است و نیازی به تصویب دادستان ندارد.
  - ۴- با اطلاع قبلی دادستان صلح صحیح است
- پاسخ گزینه ۱ می باشد. م. ۱۲۴۲ ق. م.

۲- اگر در ضمن معامله شرط شود که متعهد در هر حال مسئول پرداخت خسارت ناشی از عدم اجرای تعهد است حتی اگر قوه قاهره مانع از انجام تعهد شده باشد شرط مزبور از حیث حقوقی چه وضعیتی دارد؟

- ۱- شرط به لحاظ غیر ممکن بودن موضوع ان باطل است
  - ۲- شرط باطل است اگر متعهد ثابت کند که حادثه غیر قابل پیش بینی بوده است
  - ۳- شرط صحیح است و متعهد باید خسارت وارده را بپردازد
  - ۴- شرط به لحاظ نامشروع بودن موضوع ان باطل است
- پاسخ گزینه ۳ می باشد. م. ۲۲۷ ق. م. از قواعد عمومی قراردادها نیست. (قانون مدنی در نظم حقوق کنونی. بند ۷ ماده فوق)

۳- اگر محجور در مقام وفای به عهد دین خود را بپردازد وجه پرداخت شده.....

- ۱- قابل استرداد است
- ۲- فقط در صورتی قابل استرداد نیست که قییم یا محجور ان را تنفیذ کند
- ۳- فقط در صورتی قابل استرداد نیست که گیرنده وجه به محجور بودن پرداخت کننده جاهل باشد
- ۴- قابل استرداد نیست

پاسخ گزینه ۴ می باشد. م. ۲۶۹ ق. م. ویژه تملیک است نه صرف اداء دین (قانون مدنی در نظم حقوق کنونی. بند ۳ ماده فوق) و عبارت «وجه» در پایان سوال حکایت از عدم تملیک دارد.

۴- شخصی دو کیلو شمش طلا به دیگری فروخت و در عقد بیع مقرر نمودند؛ فروشنده ظرف مدت یک ماه آن را تسلیم نماید. در زمان تسلیم مشخص میگردد جنس یک کیلو از مبیع تسلیم شده طلا نیست در این صورت:

- ۱- عقد بیع صحیح بوده و خریدار حق فسخ معامله را خواهد داشت.
  - ۲- عقد بیع صحیح است و مشتری میتواند فروشنده را الزام نماید که نسبت به تمام مبیع را از جنس طلا و مطابق با قرارداد تسلیم نماید.
  - ۳- عقد بیع نسبت به آن قسمت از مبیع که از جنس طلا نیست باطل و قسمت دیگر به استناد خیار تبعیض صفة قابل فسخ است.
  - ۴- مشتری میتواند با بیع را به تحویل مبیع مطابق با اوصاف توافق شده الزام و یا قرار داد را فسخ نماید.
- پاسخ گزینه ۲ می باشد. دو کیلو شمش طلا کلی است و با رعایت ماده ۴۴۴ ق. م.

۵- شخصی مال غیر را بدون اذن مالک آن تصرف نمود و به دیگری فروخت اگر مال قبل از تسلیم به خریدار و بر اثر قوه قاهره تلف گردد مالک.....

- ۱- میتواند برای قیمت عین و منافع فقط به فضول رجوع نماید.
- ۲- زمانی میتواند برای منافع ایام تصرف به اصل رجوع نماید که اصل نسبت به فضولی بودن معامله جاهل بوده باشد.
- ۳- میتواند برای قیمت عین و منافع به اصل نیز رجوع نماید مگر اینکه اصل به فضولی بودن معامله جاهل باشد.
- ۴- میتواند برای قیمت عین و منافع به هر یک از فضول و اصل متضامناً رجوع نماید.

پاسخ گزینه ۱ می باشد. فرض ماده ۳۲۳ این است که خریدار مال را متصرف شود و الا با توجه به مواد ۲۵۹ و ۲۶۱ ق.م. صرف انجام عمل حقوقی نسبت به مال مغضوب، خریدار را در حکم غاصب قرار نمی دهد. بنابراین در مساله ما چون هنوز اتومبیل به تصرف خریدار داده نشده است نامبرده غاصب نیست و مسوولیتی در برابر مالک ندارد.

۶- در کلیه مواردی که تقصیر موجب ضمان یا مسولیت مدنی است دادگاه موظف است:

- ۱- بین اضرار عمدی و غیر عمدی قایل به تفکیک شود.
- ۲- استناد نتیجه حاصله به تقصیر مرتکب را احراز نماید.
- ۳- بین فرض های آگاهی و عدم آگاهی مرتکب قایل به تفکیک شود.
- ۴- هر سه گزینه صحیح است.

پاسخ گزینه ۲ می باشد. چون رابطه سببیت لازم است اثبات شود (عبارت " که موجب " ماده ۱ قانون مسوولیت مدنی) (البته اگر موشکافانه نگاه کنیم عمد و غیر عمد و آگاهی و ناآگاهی در احراز رابطه سببیت نقش دارند و لذا گ. ۴ به طور کامل ناصحیح نیست البته به نظر می رسد منظور طراح گزینه ۲ باشد)

۷- شخصی مالی را غصب نموده وان را به قیمت ده میلیون ریال به ثالث فروخته است. مالک بموجب حکم دادگاه مبلغ پنجاه میلیون ریال بهای واقعی مال را از خریدار دریافت نموده است. در صورتی که مشتری از غصب آگاه بوده مراجعه او به بائع چگونه است؟

- ۱- حق مراجعه به بائع را ندارد.
  - ۲- حق دارد ۵۰ میلیون ریال از بائع مطالبه نماید.
  - ۳- حق دارد ۴۰ میلیون ریال از بائع مطالبه نماید.
  - ۴- حق دارد ۱۰ میلیون ریال از بائع مطالبه نماید.
- پاسخ گزینه ۴ می باشد. م. ۲۶۳ ق.م.

۸- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱- تلف مال مانع از اعمال خیار غبن نمی گردد.
- ۲- اگر بر خریدار شرط شده باشد که در مبيع تصرفات ناقله نکند و او خلاف شرط مبيع را اجاره داده یا فروخته باشد در صورت فسخ عقد اصلی اجاره یا بیع او باطل خواهد بود.

- ۳- اگر مشتری مبيع را رهن گذاشته و بائع بیع را با خیار غبن فسخ کند رهن منحل شده و مشتری باید بدل را در رهن مرتهن بگذارد.
  - ۴- اگر قبل از اعمال خیار غبن طرف مقابل مال را به دیگری منتقل کرده باشد با اعمال خیار معامله دوم منحل نمی گردد.
- پاسخ گزینه ۳ می باشد. م. ۴۵۵ ق.م.

۹- در خصوص نکاح موقت کدام گزینه صحیح است؟

- ۱- در صورتی که قبل از نزدیکی شوهر تمام مدت را بذل نماید زن مستحق مهریه نخواهد بود.
- ۲- در صورتی ثبت ان الزامی است که موافقه صورت گرفته و یا زوجه باردار شده باشد و یا طرفین توافق کرده باشند.
- ۳- در صورتی ثبت ان الزامی است که زوجه باردار شده باشد و یا طرفین توافق کرده باشند.
- ۴- هر سه گزینه صحیح است.

پاسخ گزینه ۳ می باشد. ماده ۲۱ قانون جدید حمایت خانواده

۱۰- در صورتی که زوجه غایب مفقود الاثر به حکم دادگاه مطلقه شود.....

- ۱- طلاق باین است و زن عده ندارد.
- ۲- زن باید عده وفات نگه دارد و زوج در صورت حضور در ایام عده حق رجوع دارد.
- ۳- زن باید عده وفات نگه دارد و زوج حق رجوع ندارد.
- ۴- زن باید عده طلاق نگه دارد و طلاق بائن است.

پاسخ گزینه ۲ می باشد. بر اساس ماده ۱۱۵۶ قانون مدنی زن باید عده وفات نگه دارد و با وجودی که در این ماده عده وفات پیش بینی شده، طبیعت آن را باید عده طلاق دانست و زن مطلقه رجعیه است ولی زوج می تواند در مدت عده رجوع کند.

هر گونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کپی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یاحتی امانت دهند.

۱۱- کدام گزینه درباره ارث پدر و مادر متوفی درست نیست؟

- ۱- اگر وارث متوفی پدر و مادر و یک دختر باشند ثلث ترکه به پدر و مادر میرسد.
  - ۲- اگر وارث متوفی پدر و مادر و دو دختر باشند پدر و مادر به اندازه هم ارث میبرند.
  - ۳- اگر پدر و مادر تنها وارث متوفی باشند پدر دو برابر مادر ارث میبرد.
  - ۴- اگر تنها وارث متوفی پدر و مادر او باشند سهم مادر سدس ترکه بوده و بقیه به پدر میرسد.
- پاسخ گزینه ۱ می باشد.** در صورتی که وارث پدر و مادر و یک دختر باشند تعصیب (زیادی مال) به وجود می آید لذا سهم پدر و مادر بیش از ثلث ترکه خواهد بود. گزینه سه و چهار هر دو با توجه به تحقق و یا عدم تحقق بند ب ماده ۸۹۲ قانون مدنی صحیح می باشند و لذا پاسخ صحیح سوال نمی توانند باشند و پاسخ صحیح گزینه ۱ می باشد.

۱۲- اگر مبیع و ثمن حال باشد و قبل از تسلیم مبیع عین معین مشتری قسمتی از ثمن را پرداخته و بقیه آن را حواله داده باشد که بایع از شخص دیگری بگیرد و محال علیه آن را قبول نکند در صورت عدم پرداخت بقیه ثمن توسط مشتری عقد بیع چه وضعی خواهد داشت؟

- ۱- فروشنده فقط حق فسخ معامله را دارد.
  - ۲- فروشنده مخیر است بقیه ثمن را مطالبه کند یا بیع را فسخ نماید.
  - ۳- چون حواله باطل است عقد بیع هم به تبع آن باطل است.
  - ۴- فروشنده فقط حق مطالبه باقیمانده ثمن را دارد.
- پاسخ گزینه ۲ می باشد.** م. ۴۰۲ ق. م.

۱۳- در سال ۱۳۷۵ یک باب مغازه در شهر تهران با اجاره نامه عادی و با امضای دو شاهد و به مدت سه سال به اجاره واگذار شده است در صورت انقضای مدت کدام گزینه درباره تخلیه عین مستاجر صحیح است؟

- ۱- موجر به صرف انقضای مدت حق در خواست تخلیه ندارد.
  - ۲- موجر میتواند با درخواست از مراجع قضایی ظرف مدت یک هفته عین مستاجر را تخلیه نماید مشروط بر آنکه سرقفلی مستاجر را بپردازد.
  - ۳- موجر حق دارد با پرداخت وجه سرقفلی به نرخ روز درخواست تخلیه عین مستاجر را بنماید.
  - ۴- موجر فقط در صورتی حق درخواست تخلیه را دارد که این حق در اجاره نامه تصریح شده باشد.
- پاسخ گزینه ۱ می باشد.** قرارداد اجاره مشمول قانون سال ۱۳۵۶ است. (م. ۱۴ قانون فوق)

۱۴- وکیلی با داشتن حق توکیل وکالت را به وکیل دوم تفویض نمود و در این راستا قرار داد حق الوکاله با وکیل دوم منعقد نمود پرداخت حق الوکاله وکیل دوم به عهده:

- ۱- وکیل اول است.
  - ۲- وکیل اول نیز میباشد مشروط بر آنکه با انعقاد وکالت دوم وکالت اول باقی بماند.
  - ۳- موکل اصلی و وکیل اول است.
  - ۴- موکل اصلی است.
- پاسخ گزینه ۴ می باشد.** اگر وکیل اول، وکیل دوم را برای خود گرفته باشد پرداخت حق الوکاله بر عهده خود اوست.

اگر وکیل اول، وکیل دوم را برای خود گرفته باشد پرداخت حق الوکاله بر عهده خود اوست.

اگر وکیل اول، وکیل دوم را برای موکل اصلی گرفته باشد با توجه به اینکه قرارداد وکالت مستقل از قرارداد حق الوکاله نیز منعقد می شود، باید بین دو فرض تفاوت قائل شویم. اول اینکه آیا وکیل اول اذن در انعقاد قرارداد حق الوکاله دارد یا خیر؟ اگر چنین اذنی نداشته باشد که اصولاً قرارداد حق الوکاله غیر نافذ است ولی اگر اذن داشته باشد مجدداً باید بین دو فرض تفاوت قائل شویم. اول اینکه وکیل اول در قرارداد حق الوکاله تصریح کرده یا حسب ظاهر مشخص است که قرارداد را به وکالت از موکل منعقد می کند که در این صورت وکیل دوم تنها حق مراجعه به موکل اصلی را دارد (م. ۱۹۶ ق. م.). دوم اینکه وکیل اول چنین تظاهر می کند که خود وی به عنوان اصیل در قرارداد حق الوکاله نقش بازی می کند که در این صورت مطابق نظر دکتر کاتوزیان وکیل دوم حق مراجعه به وکیل اول و موکل اصلی را دارد (قواعد عمومی قراردادها ج. ۲، شماره های ۳۱۴ و ۳۲۷)

با توجه به مراتب فوق و و نظر به اینکه وکیل اول، حق توکیل داشته و نظر به اینکه طراح سوال در سوال از عبارت "تفویض" استفاده کرده است و نظر به اینکه در ادامه از عبارت "در این راستا" استفاده کرده است بنظر می رسد منظور طراح این است که وکیل اول، قرارداد وکالت و قرارداد حق الوکاله را برای موکل اصلی منعقد کرده است و اذن در انعقاد قرارداد حق الوکاله را داشته و وکیل دوم از همه این امر مطلع بوده است بنابراین گزینه ۴ صحیح است.

۱۵- اگر شخصی بابت یک دین دو اتومبیل با قیمت یکسان به رهن مرتهن بگذرد و سپس نصف دین را ادا نماید:

- ۱- رهن به طور کامل باقی میماند.
  - ۲- به انتخاب راهن یکی از اتومبیل ها از رهن خارج میشود.
  - ۳- نصف مشاع هر دو اتومبیل از رهن خارج میشود
  - ۴- یکی از اتومبیل ها از رهن خارج می شود.
- پاسخ گزینه ۱ می باشد. م. ۷۸۳. ق. م.

۱۶- حسب قانون مدنی تعیین کدام یک از موارد زیر در عقد مضاربه الزامی است؟

- ۱- تعیین مدت
  - ۲- سهم طرفین در زیان های وارده
  - ۳- سهم هر کدام از طرفین در منافع
  - ۴- تعیین نوع تجارت
- پاسخ گزینه ۳ می باشد. م. ۵۴۶. ق. م.

۱۷- چنانچه متولی برای امور موقوفه وکیل انتخاب کند و به تشخیص سازمان اوقاف وکیل قادر به انجام وظیفه محوله نباشد کدام گزینه صحیح است؟

- ۱- تغییر یا عزل وکیل منحصر در اختیار متولی است و هیچ مرجع دیگری حق ممنوع کردن یا عزل وکیل را ندارد
  - ۲- چنانچه پس از ابلاغ کتبی سازمان اوقاف متولی وکیل را تغییر ندهد پس از ثبوت عدم توانایی در دادگاه وکیل مزبور از دخالت در موقوفه ممنوع میگردد.
  - ۳- با درخواست کتبی سازمان اوقاف متولی باید وکیل را ظرف دو ماه تغییر دهد در غیر این صورت وکیل منعزل میشود.
  - ۴- اگر پس از ابلاغ کتبی سازمان اوقاف متولی وکیل را عزل نکند دادگاه به درخواست سازمان حکم عزل او را صادر میکند.
- پاسخ گزینه ۲ می باشد. تبصره ۳ ماده ۴ قانون "تشکیلات و ... اوقاف ۱۳۶۳"

۱۸- در خصوص شرکت مدنی و اداره ان کدام گزینه صحیح است؟

- ۱- شرکت با تلف تمام یا بعض مال شرکت مرتفع میشود.
  - ۲- به محض انحلال عقد شرکت هر شریکی میتواند بدون اذن سایر شرکا نسبت به سهم خود تصرف مادی نماید.
  - ۳- مادامی که اموال موضوع شرکت تقسیم نشده باشد شرکا با هیچ اکثریتی نمیتوانند مال شرکت را اداره نمایند.
  - ۴- با فوت هر یک از شرکا اذن در اداره شرکت و اشاعه زایل خواهد شد.
- پاسخ گزینه ۳ می باشد.

مواد ۵۸۷ و ۵۸۸ ق.م. (گزینه ۲ نیز می تواند صحیح باشد اگر منظور طراح از انحلال، مصادیق ماده ۵۸۷ باشد و الا قبل از تقسیم کسی بدون اذن تمام شرکا، حق تصرف ندارد. در هر حال با توجه به ظاهر سوال، گ. ۳ کاملتر است) دقت شود با فوت شریک، اذن در اداره از بین می رود ولی به معنای پایان اشاعه نیست

۱۹- کدام گزینه در خصوص اخذ به شفعه صحیح نیست؟

- ۱- نمانت منفصل قبل از اخذ به شفعه مال مشتری میشود.
- ۲- اخذ به شفعه معاملاتی را که مشتری قبل از ان نسبت مورد شفعه نموده است باطل مینماید.
- ۳- مشتری نسبت به عیبی که قبل از اخذ شفعه در ید او حادث شده باشد ضامن نیست.
- ۴- در مقابل شریکی که با حق شفعه تملک میکند باید ضامن درک است.

پاسخ گزینه ۴ می باشد. م. ۸۱۷ ق.م.

۲۰- در خصوص ارث کدام گزینه صحیح است؟

- ۱- فرزندان فرزندی که قاتل متوفی است از مقتول ارث نمیبرد.
- ۲- فرزندان برادر و خواهر ابی هیچ گاه به همراه اجداد ارث نمی برند.
- ۳- فرزندان فرزند کافر متوفی که مسلمان هستند از او ارث نمیبرند
- ۴- فرزندان فرزند نامشروع متوفی از او ارث نمیبرند.

پاسخ گزینه ۴ می باشد. م. ۸۸۴ ق.م. چون نسب به عنوان موجب ارث وجود نداد (م. ۸۶۱ ق.م.)

آیین دادرسی مدنی

۲۱- چنانچه خواسته دعوا پول خارجی (ارز) باشد "بهای" خواسته..... محاسبه می گردد و در صورت ذی حق بودن خواهان، در مرحله اجرا ..... ارز محاسبه می شود.

- ۱- بهای واقعی - بهای واقعی
- ۲- به نرخ بانک مرکزی - به نرخ بانک مرکزی
- ۳- به نرخ بانک مرکزی - بهای واقعی
- ۴- بهای واقعی - به نرخ بانک مرکزی

گزینه ۳ صحیح است. با توجه به بند ۱ ماده ۶۳ بهای خواسته راجع به دعای پول خارجی به نرخ رسمی بانک مرکزی ایران محاسبه می شود ولی بعلت محکومیت خوانده به اصل خواسته در صورت ذی حق بودن خواهان در مرحله اجرا به نرخ واقعی محاسبه می گردد.

۲۲- دعوای مالکیت راجع به مال غیر منقول علیه شرکت.....

- ۱- باید در محل وقوع مال غیر منقول اقامه شود حتی اگر شرکت دولتی باشد.
- ۲- خواهان می تواند دعوی را در مرکز اصلی شرکت یا محل وقوع مال غیر منقول اقامه نماید.
- ۳- خواهان می تواند دعوی را در محل انعقاد عقد یا مرکز اصلی شرکت اقامه نماید.
- ۴- باید در مرکز اصلی شرکت اقامه شود البته اگر شرکت دولتی باشد.

گزینه ۱ صحیح است (با توجه به نص ماده ۱۲) رای وحدت رویه دیوان عمومی کشور شماره ۶۴۳-۷۸/۹/۱۶

چون بموجب ماده ۲۳ ق.آ.د.م قدیم (م ۱۲ جدید) رسیدگی به دعوی راجع به مال غیر منقول اعم از دعوی مالکیت و سایر حقوق راجع به آن در دادگاهی بعمل خواهد آمد که مال غیر منقول در حوزه آن واقع است اگرچه مدعی علیه مقیم آن حوزه نباشد و با عنایت به م ۳۶ قانون قدیم (م ۲۲ جدید) که صرفاً ناظر است به دعوی مربوط به اصل شرکت و دعوی بین شرکت و شرکا و اختلافات حاصلخ بین شرکا... و شامل دعوی مربوط به غیر منقول موضوع م ۲۳ قانون مازالذکر (م ۱۲ ق فعلی) نمی شود و طبعاً رسیدگی به آن در صلاحیت دادگاه محل وقوع مال غیر منقول خواهد بود.

۲۳- چنانچه دادگاه نخستین به استناد نظر کارشناس حکم صادر نموده باشد، دادگاه تجدید نظر ..... حکم را فسخ نماید و بدون جلب نظر کارشناس رای صادر نماید.

- ۱- می تواند - نمی تواند
- ۲- می تواند - جز با درخواست محکوم علیه، نمی تواند.
- ۳- نمی تواند - نمی تواند
- ۴- می تواند - می تواند

گزینه ۴ صحیح است. نظر کارشناس همیشه طریقت دارد نه موضوعیت و دادگاه تجدید نظر هر چند حکم مستند به نظر کارشناس باشد اصولاً با توجه به محتویات پرونده می تواند حکم صادره را نقض نماید و الزامی نیز برای جلب نظر کارشناس برای صدور رای ندارد. (البته این مورد نباید با مواردی که طرفین نظر کارشناس را کتباً قاطع دعوا قرار داده اند اشتباه نشود چون این رای اصولاً غیر قابل تجدید نظر است)

۲۴- نسبت به قرار رد دعوی که دادگاه تجدید نظر صادر می نماید، اعتراض ثالث طاری ..... و اعاده دادرسی طاری ..... و اعتراض ثالث اصلی ..... است.

- ۱- ممنوع - ممنوع - مجاز
- ۲- مجاز - ممنوع - مجاز
- ۳- مجاز - مجاز - مجاز
- ۴- مجاز - ممنوع - ممنوع

گزینه ۲ صحیح است اعتراض ثالث چه اصلی و چه طاری نسبت به آرا (چه حکم و چه قرار) مجاز می باشد و این بر خلاف اعاده دادرسی می باشد که فقط نسبت به احکام قطعیت یافته می باشد

۲۵- در دعوی مطالبه مهریه، زوجه .... دعوی خود را در .... اقامه نماید.

- ۱- می تواند- دادگاه محل اقامت خود
  - ۲- می تواند- دادگاه محل اقامت خوانده ویا محل وقوع عقد نکاح
  - ۳- باید- دادگاه محل وقوع عقد نکاح
  - ۴- باید- دادگاه محل اقامت خوانده
- گزینه ۲ صحیح است طبق رای وحدت رویه ۷۰۵ هیات عمومی دیوان عالی کشور چون مطابق ماده ۱۳ ق.ا.د.م.۱۳۷۹، در دعوی بازگانی و دعوی راجع به اموال منقول که از عقد و قرارداد ناشی شده بود خواهان می تواند به دادگاهی رجوع کند که عقد یا قرارداد در حوزه آن ناشی شده و طبق ماده ۱۰۸۲ ق.م. به مجرد عقد عقد بر ذمه زوج مستقر می گردد و به دلالت ماده ۲۰ همان قانون کلیه دیون از حیث صلاحیت محاکم در حکم منقول می باشد لذا به نظریه اکثریت قریب به اتفاق اعضای هیات عمومی دیوان عالی کشور مطالبه مهریه از حیث صلاحیت دادگاه رسیدگی کننده مشمول مقررات ماده ۱۳ مرقوم بوده (البته این نظر برخلاف نظریه مشورتی ۷/۱۹۵۱... مورخ ۸۲/۳/۱۳ و ۷/۱۷۲۲ مورخ ۸۳/۳/۱۸ می باشد)

۲۶- در خواست تامین دلایل و امارت در صلاحیت.....

- ۱- دادگاه است، در هر حال
  - ۲- دادگاه است البته اگر ارزش موضوع بیش از پنجاه میلیون ریال باشد.
  - ۳- شورای حل اختلاف است اگر در محل، دادگاه عمومی وجود نداشته باشد.
  - ۴- شورای حل اختلاف است حتی اگر در محل، دادگاه عمومی وجود داشته باشد.
- گزینه ۴ صحیح است هر چند با توجه به ماده ۱۴ ق.ا.د.م.۱۳۷۹ درخواست تامین دلایل و امارت در صلاحیت دادگاهی است که دلایل و امارات مورد درخواست در حوزه آن واقع است. ولی با توجه به بند ب ماده ۹ قانون شورای حل اختلاف ۱۳۸۷ در نقاطی که شورای حل اختلاف تشکیل شده است در صلاحیت این مرجع می باشد

۲۷- چنانچه نسبت به رای راجع به اصل نکاح که از دادگاه خانواده صادر میشود در مهلت مقرر تجدید نظر خواهی نشود و دادخواست فرجام نیز خارج از مهلت مقرر داده نشود صدور قرار رد دادخواست فرجامی با ..... وشکایت از این قرار در صلاحیت.....

- ۱- دادگاه نخستین - دیوانعالی کشور است.
- ۲- دادگاه نخستین - دیوانعالی کشور است البته اگر محکوم علیه زوجه باشد.
- ۳- دادگاه نخستین - دیوانعالی کشور است البته اگر محکوم علیه زوج باشد.
- ۴- مدیر دفتر دادگاه نخستین - دیوانعالی کشور است.

گزینه ۱ صحیح است. با توجه به ماده ۳۸۳ مرجع صدور قرار رد دادخواست فرجامی با دادگاهی است که دادخواست به آن تسلیم شده است و این قرار ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل شکایت در دیوان عالی کشور می باشد و البته با توجه به اینکه رای راجع به اصل نکاح مستند به ماده ۳۶۷ ق.ا.د.م در هر صورت قابل فرجام می باشد و فرقی نمی کند که محکوم علیه زوج یا زوجه باشد

۲۸- چنانچه دعوی در دادگاه عمومی مطرح باشد و به موجب قانونی دادگاه صلاحیت خود را از دست بدهد علی القاعده.....

- ۱- در هر صورت باید قرار عدم صلاحیت صادر کند.
- ۲- در مورد عدم صلاحیت ذاتی باید قرار عدم صلاحیت صادر کند و در مورد عدم صلاحیت محلی، بستگی به ایراد خوانده دارد.
- ۳- فقط چنانچه عدم صلاحیت ذاتی باشد باید قرار عدم صلاحیت صادر کند.
- ۴- در صورتی باید قرار عدم صلاحیت صادر کند که خوانده ایراد نماید.

گزینه ۳ صحیح است. دادگاه در هنگام تقدیم دادخواست و صدور رای میبایست صلاحیت ذاتی داشته باشد و هر گاه در این فاصله این نوع صلاحیت را از دست بدهد دادگاه علی القاعده باید قرار عدم صلاحیت صادر نماید اما رعایت صلاحیت محلی در هنگام تقدیم دادخواست لازم الرعایه می باشد.

۲۹- چنانچه نسبت به سندی که نزد داور مطرح شده ادعای جعل شود رسیدگی به ادعای جعل در صلاحیت.....

۱- در هر حال داور است.

۲- دادگاه است مگر تعیین جاعل شده باشد.

۳- داور است مگر جاعل تعیین شده باشد..

۴- در هر حال دادگاه است.

گزینه ۳ صحیح است. با توجه به جمع مواد ۴۷۸ و ۴۷۹ داور حق رسیدگی به ادعای جعل را در صورتیکه تعیین جاعل نشده باشد دارد.

۳۰- چنانچه حکم حضوری بر رفع تصرف عدوانی صادر شود. این حکم قطعی .....و.....

۱- نیست- تنها پس از قطعیت اجرا می شود.

۲- نیست- پس از ابلاغ بلافاصله اجرا می شود.

۳- است- پس از ابلاغ بلافاصله اجرا می شود.

۴- نیست- تنها پس از نهای شدن اجرا می شود.

گزینه ۲ صحیح می باشد. هر چند که حکم صادره از دادگاه بدوی در مورد رفع تصرف عدوانی قابل تجدید نظر می باشد اما این رای غیر قطعی فوراً پس از ابلاغ اجرا می شود و تجدید نظر خواهی مانع از اجرا نمی باشد بعبارتی در این مورد خاص تجدید نظر خواهی اثر تعلیقی ندارد (م ۱۷۵ ق.آ.د.م

۳۱- چنانچه شخصی که حق ادعایی متعلق به اوست، صغیر باشد در قسمت "خواهان" دادخواست باید نام....و در ستون نماینده "باید نام....نوشته شود.

۱- ولی یا قیم- صغیر

۲- صغیر- ولی یادادستان

۳- ولی یا قیم- ولی یا قیم

۴- صغیر- ولی یا قیم

گزینه ۴ صحیح است. خواهان کسی است که حق ادعایی متعلق به اوست و آثار دعوا به او بار می آید پس میتواند شخص حقیقی یا حقوقی باشد و در صورتیکه حقیقی باشد می تواند رشید، مجنون یا صغیر باشد که در اینصورت نام و مشخصات وی باید در قسمت خواهان نوشته شود اما در صورت اخیر در ستون نماینده حسب مورد نام و مشخصات ولی، قیم یا وصی حسب مورد نگاشته شود.

۳۲- صدور قرار تامین خواسته پیش از فرا رسیدن موعد ادای دین ....

۱- در هر حال ممکن است

۲- در صورتی ممکن است که حق مستند به سند رسمی باشد و خواهان حاضر شود خسارات احتمالی را تودیع نماید

۳- در صورتی ممکن است که حق مستند به سند رسمی و خواسته در معرض تضییع یا تفریط باشد

۴- در هیچ صورتی ممکن نیست

گزینه ۳ صحیح است. با توجه به اینکه منجز بودن حق یکی از شرایط مطالبه آن است و حق مشروط و موجل را نمی توان قبل از تحقق آن شرط و یا زمان تعیین شده مطالبه نمود پس بدیهی است خواسته نیز در صورتی قابل تامین است که منجز باشد اما استثنایی که در مورد فوق الذکر با توجه به ماده ۱۱۴ وارد آمده است و آن این است که نسبت به طلب یا مال معینی که هنوز موعد تسلیم آن نرسیده است در صورتیکه حق مستند به سند رسمی و در

هر گونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کپی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یاحتی امانت دهند .

www.dadestan.com آدرس : مشهد - حاشیه میدان استقلال - از سمت بلوار فردوسی - پلاک ۳۷۵ تلفن : ۶۰۵۰۰۷۲ (۶ خط)

معرض تضییع یا تفریط باشد می توان در خواست تامین نمود بعبارتی طلب معلق (موضوع سوال) در صورت دارا بودن هر دو شرط مستند بودن به سند رسمی و در معرض تفریط یا تضییع بودن می توان در خواست تامین نمود و در غیر اینصورت حتی با سپردن خسارت احتمالی نیز نمی توان در خواست تامین نمود(البته بدیهی است با توجه به وجود دو شرط از ماده ۱۰۸ ق.آ.د.م الف و ب انهم همزمان نیازی به سپردن خسارت احتمالی نمی باشد)

**۳۳- چنانچه رای فرجام خواسته از دادگاهی صادر شده باشد که فاقد صلاحیت باشد دیوانعالی کشور در مورد عدم صلاحیت ذاتی...
و در مورد عدم صلاحیت محلی...**

- ۱- رای را نقض می نماید- اگر ایراد شده باشد ، رای را نقض می نماید
- ۲- رای را نقض می نماید- اگر ایراد شده باشد، رای را نقض می نماید.مگر در مورد دعاوی مالکیت اموال غیر منقول
- ۳- اگر ایراد شده باشد رای را نقض می نماید- اگر ایراد شده باشد رای را نقض می نماید.
- ۴- رای را نقض می نماید- رای را نقض می نماید

گزینه ۱ صحیح است. در صورتیکه رای فرجام خواسته از دادگاه فاقد صلاحیت ذاتی صادر شود در هر صورت نقض می گردد و در مورد صلاحیت محلی در صورتی نقض می گردد که خوانده در مدت مقرر، در دادگاه نخستین ایراد نموده باشد.

۳۴- چنانچه نسبت به سند خواهان ادعای جعل شود و در اولین جلسه دادرسی اصل آن ارائه نگردد...

- ۱- دادخواست خواهان ابطال می شود.
- ۲- خواهان باید ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ ادعای جعل، اصل سند را به دفتر دادگاه تسلیم نماید حتی اگر سند عادی باشد.
- ۳- خواهان باید ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ ادعای جعل، اصل سند را به دفتر دادگاه تسلیم نماید البته اگر سند رسمی باشد.
- ۴- در هر حال سند از عداد دلایل خارج می شود و خواهان محکوم می شود.

گزینه ۲ صحیح است. چنانچه نسبت به سند چه عادی و چه رسمی ادعای جعل شود دادگاه باید به موجب ماده ۲۲۰ ق.آ.د.م به استناد کننده اخطار کند چنانچه به استفاده از سند باقی است ظرف ۱۰ روز اصل سند را به دفتر دادگاه تسلیم کند تا به ادعای جعل رسیدگی شود بعبارتی در گزینه ۳ رعایت شرایط فوق را منوط به ادعای جعل نسبت به سند رسمی نموده است که غلط می باشد و لازم به ذکر است که سند عادی فقط در صورتیکه مورد انکار یا تردید قرار گیرد اگر ادعای خواهان مستند به ادله دیگری نباشد در آن خصوص ابطال می گردد.(ماده ۹۶ ق.آ.د.م)

۳۵- چنانچه به موجب گزارش مامور ابلاغ، خواهان در نشانی مندرج در دادخواست شناسایی نشود:

- ۱- دادگاه قرار رد دادخواست صادر می نماید.
- ۲- دفتر دادگاه پس از ۱۰ روز انتظار قرار رد دادخواست صادر می نماید
- ۳- مدیر دفتر دادگاه قرار ابطال دادخواست را صادر می نماید
- ۴- مدیر دفتر دادگاه قرار رد دادخواست را صادر می نماید

گزینه ۴ صحیح است. با توجه به ماده ۵۶ ق.آ.د.م هر گاه در دادخواست خواهان یا محل اقامت او معلوم نباشد ظرف دو روز از تاریخ رسید دادخواست به موجب قراری که مدیر دفتر دادگاه و در غیبت مشارالیه جانشین او صادر می کند دادخواست رد می شود.

۳۶- توقیف دادخواست... و توقیف دادرسی....

- ۱- نیازی به قرار ندارد- نیازی به قرار ندارد
- ۲- نیازی به قرار ندارد- با قرار دادگاه ممکن است مگر جهت توقیف فوت باشد.
- ۳- نیازی به قرار ندارد- با قرار دادگاه ممکن است
- ۴- با قرار دادگاه ممکن است- نیازی به قرار ندارد

گزینه ۳ صحیح است. چنانچه دادخواست شرایط بندهای ۲ تا ۶ ماده ۵۱ و مواد ۵۷ و ۶۰ ق.آ.د.م را نداشته باشد دفتر دادگاه جریان دادخواست را متوقف نموده و به درخواست دهنده اخطار رفع نقص می نماید (یعنی نیازی به صدور قرار ندارد) و سپس در صورت عدم رفع نقص مدیر دفتر دادگاه اقدام به صدور قرار رد دادخواست می نماید و همچنین توقیف دادرسی مستلزم صدور قرار توقیف دادرسی می باشد و فوت یکی از اصحاب دعوی در صورتی نیاز به صدور قرار ندارد که موضوع دعوا غیر قابل انتقال باشد مثل دعوی تمکین یا طلاق که در این صورت از موجبات زوال دعوی می باشد. بنابراین اصولاً علل توقیف دادرسی چه مربوط به اصحاب دعوا باشد (مثل فوت) و چه مربوط به مقررات مختلف مستلزم صدور قرار می باشد

۳۷- در دعوی حقوقی درخواست سوگند... و سوگند یاد کردن....

- ۱- قابل توکیل است- قابل توکیل نیست
- ۲- قابل توکیل است- قابل توکیل نیست، البته اگر موکل خوانده دعوی باشد
- ۳- قابل توکیل است- قابل توکیل نیست، البته اگر موکل خواهان دعوی باشد.
- ۴- قابل توکیل است- قابل توکیل است

گزینه ۱ صحیح است. درخواست سوگند از موارد قابل توکیل می باشد اما با توجه به تبصره ۲ ماده ۳۵ سوگند یاد کردن قابل توکیل می باشد.

۳۸- چنانچه اخطار وقت جلسه به علت عدم حضور خوانده در محل، به همسایه وی ابلاغ شود....

- ۱- ابلاغ صحیح است
- ۲- تنها اگر برای اولین جلسه دادرسی بوده ابلاغ صحیح نیست
- ۳- ابلاغ صحیح است ولی قانونی است
- ۴- ابلاغ صحیح نیست

گزینه ۴ صحیح است

تحويل گیرندگان برگ ها با توجه به ماده ۹۹ ق.آ.د.م میبایست یا از بستگان مخاطب باشند یا خادمان وی. بنابراین ابلاغ به غیر از اشخاص یاد شده صحیح نمی باشد.

۳۹- اقرار در دادخواست، اقرار در دادگاه محسوب.... و اقرار در لایحه تقدیمی به دادگاه اقرار در دادگاه محسوب....

- ۱- می شود- می شود
- ۲- نمی شود- نمی شود
- ۳- نمی شود- می شود
- ۴- می شود- نمی شود

گزینه ۱ صحیح است.

بموجب ماده ۲۰۳ ق.آ.د.م اگر اقرار در دادخواست یا حین مذاکره در دادگاه یا در یکی از لایحه‌های که به دادگاه تقدیم شده است به عمل آید اقرار در دادگاه محسوب می شود در غیر اینصورت اقرار در خارج از دادگاه می شود.

۴۰- چنانچه دو وکیل در پرونده دخالت داشته باشند و ابلاغ وقت حضوراً در دفتر دادگاه به یکی از آنها انجام شود و این وکیل تعهد

ابلاغ به وکیل دیگر دهد، ابلاغ.....

- ۱- نسبت به هر دو وکیل صحیح است
- ۲- نسبت به وکیل حاضر در دفتر دادگاه صحیح و واقعی و نسبت به وکیل دیگر صحیح نیست. حتی اگر خواهان دعوی صغیر باشد
- ۳- نسبت به وکیل حاضر در دفتر دادگاه صحیح و واقعی و نسبت به وکیل دیگر صحیح نیست. مگر خواهان دعوی صغیر باشد
- ۴- نسبت به وکیل حاضر در دفتر دادگاه صحیح و واقعی و نسبت به وکیل دیگر صحیح و قانونی است.

گزینه ۲ صحیح است. نسبت به وکیل اول صحیح و قانونی است اما با توجه به اینکه شرایط و موارد ابلاغ احصا شده است ابلاغ نسبت به وکیل دیگر صحیح نمی باشد و این موضوع ارتباطی به صغیر بودن خواهان یا خوانده نیز ندارد و البته ابلاغ می بایست به هر دو وکیل انجام پذیرد زیرا اصل بر اجتماعی بودن وکالت می باشد.

هر گونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کپی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یا حتی امانت دهند.

حقوق تجارت

۴۱- کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱- گواهی بانک محال علیه دایر بر عدم تأدیه وجه چک به منزله واخواست است.
- ۲- دارنده ی چک می تواند بدون توجه به محل استقرار بانک محال علیه، در دادگاه محل صدور چک دعوی مطالبه را طرح نماید.
- ۳- واخواست برات وسفته به ترتیبی که در ماده ۲۸۰ قانون تجارت قید شده، در مورد چک هم جاری است.
- ۴- واخواست برات وسفته به ترتیبی که در ماده ۲۸۰ قانون تجارت قید شده ارتباطی با چک پیدا نمی کند

گزینه ۳ پاسخ می باشد. نکته: در ماده ۳۱۴ ق ت برای چک مرور زمان و ضمانت اجرای خاصی پیش بینی شده است ۴۲. گزینه ۲ پاسخ می باشد. نکته: به استناد مواد ۷۵ و ۲۰ لایحه اصلاحی قانون تجارت.

۴۲- انتخاب نخستین گروه از مدیران و بازرسان در شرکت.....انجام می گیرد.

- ۱- سهامی عام و خاص به اتفاق و در مجمع عمومی موسس
- ۲- سهامی عام در مجمع عمومی موسس با دو سوم آراء حاضر و در شرکت سهامی خاص به اتفاق آراء موسسین
- ۳- سهامی خاص با اکثریت آراء مطلق موسسین و سهامی عام با دو سوم آراء حاضر مجمع عمومی موسس
- ۴- سهامی عام و خاص در مجمع عمومی موسس با دو سوم آراء حاضر.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته: به استناد مواد ۷۵ و ۲۰ لایحه اصلاحی قانون تجارت.

۴۳- عدم انعکاس واگذاری سهام شرکت های سهامی در دفتر ثبت سهام:

- ۱- موجب بطلان انتقال و عدم استناد به آن می باشد.
- ۲- موجب غیر نافذ بودن عمل حقوقی بوده و اعتبار آن مشروط به تنفیذ هیات مدیره است.
- ۳- در هر حال بی اعتبار است مگر آنکه اساسنامه شرکت ترتیب دیگری مقرر کرده باشد.
- ۴- در مقابل ثالث و شرکت بی اعتبار ولی در رابطه طرفین معتبر می باشد.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته: ثبت در دفتر ثبت سهام برای اثبات در مقابل اشخاص ثالث و شرکت می باشد ولی در رابطه بین متعاملین بدون ثبت نیز معتبر و صحیح است زیرا ثبت شرط صحت نیست.

۴۴- مطابق مقررات داوری تجاری بین المللی ایران:

- ۱- با وصف بطلان قرارداد اصلی، شرط داوری ضمن آن باطل خواهد بود.
- ۲- تصمیم داور در خصوص بطلان و ملغی الاثر بودن قرارداد اصلی به منزله عدم اعتبار شرط داوری است.
- ۳- داور در مورد وجود یا اعتبار موافقت نامه داوری یا قرارداد اصلی صلاحیت اظهار نظر دارد
- ۴- داور نمی تواند در خصوص بطلان یا نفوذ شرط داوری یا قرارداد اصلی اظهار نظر کند.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته: براساس بند ۱ ماده ۱۶ قانون داوری تجاری بین المللی مصوب ۱۳۷۶ "داور" می تواند در مورد صلاحیت خود و همچنین درباره وجود و یا اعتبار موافقتنامه داوری اتخاذ تصمیم کند. شرط داوری که به صورت جزئی از یک قرارداد باشد از نظر اجرای این قانون به عنوان موافقتنامه ای مستقل تلقی می شود، تصمیم "داور" در خصوص بطلان و ملغی الاثر بودن قراردادی نفسه به منزله عدم اعتبار شرط داوری مندرج در قرارداد نخواهد بود.

۴۵- چنانچه معلوم گردد تاجر ورشکسته:

- ۱- پس از تاریخ توقف با ترجیح یکی از طلبکارها بر سایرین طلب او را پرداخته باشد ورشکسته به تقصیر می گردد.
  - ۲- پس از توقف به قصد تأخیر انداختن ورشکستگی خود خریدی پایین تر یا فروشی بالاتر از مظنه روز کرده باشد ورشکسته به تقصیر می گردد.
  - ۳- دفاتر خود را مطابق قانون تنظیم ننموده باشد ورشکسته به تقصیر می گردد.
  - ۴- پیش از توقف میان بستانکاران تبعیض قائل شده ورشکسته به تقصیر می گردد.
- گزینه ۱ پاسخ می باشد. نکته: براساس بند ۴ ماده ۵۴۱ ق.ت. چون در گزینه دوم خرید پایین تر و فروش بالاتر را بیان کرده است نمی تواند پاسخ باشد.

۴۶- در تصفیه اختیاری شرکتهای تجاری، کدام یک از موارد زیر جزو وظایف و اختیارات متصدیان تصفیه محسوب نمی شود؟

- ۱- انجام معاملات جدید برای بازپرداخت کامل آورده شرکا
  - ۲- تقسیم دارایی شرکت بین شرکاء
  - ۳- وصول مطالبات از طریق طرح دعوا یا غیر آن
  - ۴- انجام معاملات جدید برای اجرای تعهدات شرکت
- گزینه ۱ پاسخ می باشد. نکته: ماده ۲۱۸ قانون تجارت.

۴۷- تاریخ توقف شرکتی که حکم ورشکستگی آن پس از انحلال صادر شده.....

- ۱- همان تاریخ انحلال است.
  - ۲- ممکن است قبل از انحلال باشد.
  - ۳- حتما درفاصله انحلال تا صدور حکم است.
  - ۴- همان تاریخ صدور حکم است.
- گزینه ۲ پاسخ می باشد. نکته: با استناد به مواد ۴۱۶ و ۱۲۷ ق.ت. زمانی که دارایی شرکت تقسیم نشده است می تواند حکم ورشکستگی آن صادر گردد. تاریخ توقف می تواند قبل از انحلال نیز باشد.

۴۸- دادخواست اعاده اعتبار تاجر ورشکسته باید به چه مرجعی داده شود؟

- ۱- عضو ناظر
  - ۲- دادستان حوزه قضایی دادگاه صادرکننده حکم توقف تاجر.
  - ۳- اداره تصفیه امور ورشکستگی
  - ۴- رئیس دادگستری شهرستان محل صدور حکم توقف
- گزینه ۲ پاسخ می باشد. نکته: بموجب ماده ۵۶۶ ق.ت. دادخواست اعاده اعتبار باید به مدعی العموم حوزه قضایی دادگاه صادر کننده حکم داده شود.

۴۹- اگر معامله با موافقت أمراقاله شود حق العمل کار.....

- ۱- مستحق تمام اجرت است.
  - ۲- اجرتی را که عرف محل مقرر کند دریافت می کند.
  - ۳- نصف اجرت را دریافت می کند.
  - ۴- مستحق اجرت نمی باشد.
- گزینه ۱ پاسخ می باشد. نکته: باتوجه به ماده ۳۶۹ ق.ت. چون عدم اجرای معامله مستند به فعل آمر است در نتیجه حق العملکار مستحق تمام اجرت می باشد.

هر گونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کپی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یا حتی امانت دهند.

۵۰- در مورد اثر طلبکار نبودن صادرکننده برات از محال علیه به هنگام صدور برات کدام گزینه صحیح است؟

۱- موجب سلب عنوان برات از سند می گردد مگر اینکه طلب بعداً بوجود آید.

۲- فقط در صورت آگاهی دارنده، عنوان برات از سند سلب می گردد.

۳- موجب سلب عنوان برات از سند می گردد.

۴- موجب سلب عنوان برات از سند نمی گردد.

گزینه ۴ پاسخ می باشد. نکته: برای صحت صدور برات لازم نیست در هنگام صدور صادرکننده محل برات را نزد براتگیر تامین کرده باشد لذا بصرف نداشتن محل برات باطل نیست.

۵۱- "الف" سفته ای را در وجه "ب" یا بحواله کرد صادر نموده و "ب" نیز آن را در وجه "ج" ظهر نویسی می نماید. در این صورت ایراد "الف" مبنی بر اینکه صدور سند در وجه "ب" مبتنی بر اشتباه در شخصیت طرف بوده است، در صورتی که در برابر "ج" قابل استناد است که "ج":

۱- از وقوع اشتباه پس از دارنده شدن آگاه شود.

۲- تاجر بوده و از وقوع اشتباه هنگام دارنده شدن آگاه باشد.

۳- از وقوع اشتباه هنگام دارنده شدن آگاه باشد.

۴- از وقوع اشتباه مطلقاً آگاه نباشد.

گزینه ۳ پاسخ می باشد. نکته: در برابر دارنده ای که دارای سوءنیت است ایرادات قابل استناد است و فرقی ندارد دارنده تاجر باشد یا غیر تاجر. منتهی ملاک حسن و سوء آگاهی هنگام دارا شدن است.

۵۲- در مورد برائت ذمه شخص حقیقی ورشکسته کدام گزینه صحیح است؟

۱- حکم اعاده اعتبار قانونی موجب برائت ذمه از مانده دیون است.

۲- ختم عملیات تصفیه یا حکم اعاده اعتبار موجب برائت ذمه از مانده دیون نیست.

۳- حکم اعاده اعتبار اعم از حقیقی یا قانونی موجب برائت ذمه از مانده دیون است.

۴- ختم عملیات تصفیه امور ورشکسته موجب برائت ذمه از مانده دیون است.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته: برای ختم عملیات تصفیه یا اعاده اعتبار ممکن است تمام بدهی های تاجر پرداخت نشده باشد که در این حالت تا طلبکاران، ورشکسته را تبرئه نکنند ذمه تاجر همچنان مشغول خواهد بود. بنابراین ختم تصفیه یا اعاده اعتبار خودبخود موجب برائت ذمه مابقی دیون نیست.

۵۳- چنانچه پس از انحلال ارادی شرکت تجاری حکم ورشکستگی آن صادر شود...

۱- دیون و مطالبات ورشکسته حال می شود.

۲- فقط مطالبات ورشکسته حال می شود.

۳- فقط دیون ورشکسته حال می شود.

۴- دیون و مطالبات ورشکسته حال نمی شود.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته: بموجب ماده ۴۲۱ ق ت فقط دیون مؤجل ورشکسته حال می شود.

۵۴- در مورد ترتیب تقسیم اموال ورشکسته در تصفیه اختصاری، کدام گزینه صحیح است؟

- ۱- موثق ها، طلبکاران عادی، ممتازها
- ۲- ممتازها، طلبکاران عادی، موثق ها
- ۳- موثق ها، ممتازها، طلبکاران عادی
- ۴- ممتازها، موثق ها، طلبکاران عادی

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته: نه در تصفیه اختصاری و نه در تصفیه عادی ورشکستگی، تغییری در حقوق طلبکاران ایجاد نمی شود لذا در تقسیم اموال باید حقوق کسانی که دارای وثیقه یا حقوق ممتاز هستند رعایت شود.

۵۵- اصولاً دلال در برابر امر مسئول اجرای تعهدات ثالث...؟

- ۱- نیست اما در برابر ثالث مسئول اجرای تعهدات امر است.
- ۲- است همچنانکه در برابر ثالث مسئول اجرای تعهدات امر است.
- ۳- است اما در برابر ثالث مسئول اجرای تعهدات امر نیست.
- ۴- نیست همچنانکه در برابر ثالث مسئول اجرای تعهدات امر نیست.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته: دلال مسئولیتی برای اجرای تعهدات حاصل از معامله ای که به وساطت او واقع می شود نیست.

۵۶- شرکت تجارتي در فاصله توقف تا صدور حکم ورشکستگی...؟

- ۱- اصولاً حق تصرف در اموال خویش را دارد.
- ۲- فقط حق تصرف حقوقی در اموال خویش را ندارد.
- ۳- اصولاً حق تصرف در اموال خویش را با اجازه مدیر تصفیه دارد.
- ۴- فقط حق تصرف مادی در اموال خویش را ندارد.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته: به جز معاملات و اعمال مذکور در مواد ۴۲۳ و ۴۲۶ ق ت دیگر معاملات تاجر پس از تاریخ توقف صحیح است.

۵۷- کدامیک از اسناد زیر از مزایای اجرای اسناد رسمی برخوردار هستند؟

- ۱- فقط چکهای ریالی عهده بانکهای دولتی و خصوصی ایرانی
- ۲- چک های صادره توسط بانک های ایرانی و خارجی
- ۳- فقط چک های صادره عهده بانک های دولتی
- ۴- چک های ریالی و ارزی صادره عهده بانک های دولتی و خصوصی ایرانی

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته: ماده قانون صدور چک، چکهایی ارزی را که اشخاص عهده بانکها صادر می کنند را نیز در بر می گیرد.

۵۸- کدام گزینه صحیح است:

- ۱- لااقل یک شریک شرکت تضامنی باید تاجر باشد.
- ۲- همه شرکای شرکت تضامنی باید شخص حقیقی باشند.
- ۳- لااقل یک شریک شرکت تضامنی باید شخص حقیقی باشد.
- ۴- همه شرکای شرکت تضامنی ممکن است شرکت تجارتي باشند.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته: با این فرض که مدیر شرکتهای تجاری را بجز در مواردی که قانونگذار بیان کرده فقط اشخاص حقیقی می توانند به عهده بگیرند بازهم در شرکت تضامنی برای مدیریت آن با مشکلی مواجه نخواهیم بود زیرا اگر تمام اعضای شرکت شخص حقوقی باشند باتوجه به ماده ۱۲۰ ق ت مدیر شرکت می تواند از خارج شرکت نیز انتخاب گردد.

۵۹- در مورد شمول مقررات ورشکستگی بر شرکت های بیمه کدام گزینه صحیح است؟

- ۱- فقط بیمه های خصوصی مشمول مقررات ورشکستگی هستند.
- ۲- فقط بیمه های دولتی که خصوصی سازی شده اند از شمول مقررات ورشکستگی خارج هستند.
- ۳- بیمه ها مشمول مقررات ورشکستگی نیستند.
- ۴- بیمه ها مشمول مقررات ورشکستگی هستند.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته: عملیات بیمه از جمله اعمال ذاتا تجاری است لذا مشمول مقررات ورشکستگی می گردد اما اگر بیمه گر دولت باشد عنوان تاجر بخود نمی گیرد و مشمول مقررات ورشکستگی نمی شود.

۶۰- در مورد اوراق مشارکت که توسط شرکت های سهامی عام صادر میگردد کدام گزینه درست است؟

- ۱- سود اوراق مشارکت و سود سهام مساوی است.
- ۲- سود اوراق مشارکت همواره از سود سهام کمتر است.
- ۳- سود اوراق مشارکت همواره از سود سهام بیشتر است.
- ۴- سود اوراق مشارکت و سود سهام ممکن است مساوی باشد.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته: در اوراق مشارکت، دارنده، همانند شریک و عضو شرکت یا مؤسسه در سود حاصل از اجرای طرح شریک می باشد. بموجب ماده ۲ قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، دارندگان این اوراق به نسبت قیمت اسمی و مدت زمان مشارکت، در سود حاصل از اجرای طرح مربوط شریک خواهند بود. لذا دیگر شرکای شرکت سهامی عام نیز به نسبت آورده یعنی سهام که همان قیمت اسمی است در سود شریک می باشند

سئوالات
DADESTAN

اصول استنباط حقوق اسلامی

۶۱- طبق ماده ۱۲۰۰ قانون مدنی: "نفقة ی ابوین با رعایت الاقرب فالاقرب به عهده ی اولاد و اولاد اولاد است." حکم مصداق کدام

گزینه می باشد؟

- ۱- واجب کفائی
- ۲- واجب غیر ی
- ۳- واجب تعیینی
- ۴- واجب عینی

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

ظاهراً طرح سؤال با این دیدگاه سؤال را طرح نموده است که وقتی اقرب اولاد نفقه را پرداخت نماید، تکلیف از عهده سایرین ساقط خواهد شد. با این دیدگاه، می توان واجب را کفایی دانست. البته این دیدگاه قابل ایراد است زیرا قانونگذار حکم وجوب پرداخت نفقه را بر عهده همه اولاد با رعایت الاقرب فالاقرب نهاده است بنابراین وجوب پرداخت نفقه تنها بر فرزندی که از سایرین اقرب است ثابت می شود. و این با عینی بودن واجب هماهنگ است (گزینه ۴) نه با کفایی بودن آن. باید به این نکته دقت نمود که در واجبات کفایی، حکم از همان ابتدا بر عهده همگان ثابت می شود و تنها در مقام امتثال است که با انجام یک فرد، از عهده سایرین ساقط می گردد. در حالی که در مورد سؤال، قانونگذار حکم وجوب پرداخت را از همان ابتدا بر عهده اقرب اولاد گذاشته است نه همه اولاد. در هر حال کفایی تلقی کردن واجب در چنین آزمونی صحیح تر به نظر می رسد.

۶۲- مطابق ماده ۶۵ قانون مدنی: "صحت وقفی که به علت اضرار دین واقع شده باشد منوط به اجازه دین است" اناطه صحت چنین وقفی به اجازه دین مصداق کدام گزینه است؟

- ۱- حکم وضعی
- ۲- واجب تخییری
- ۳- واجب اصلی
- ۴- حکم تکلیفی

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

قانونگذار حکم صحت وقف را منوط به اجازه دین نموده است و در واقع شرط صحت چنین وقفی آن است که دین اجازه دهند. شرطیت از احکام وضعی است. در احکام وضعی سخنی از «باید و نباید» وجود ندارد.

۶۳- مطابق قانون رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیر شیعه، ایرانیان غیر شیعه ای که مذهب آنان به رسمیت شناخته شده در احوال شخصیه تابع مقررات مذهب خود می باشند. ماده ۵ قانون مدنی نیز مقرر داشته: "کلیه سکنه ایران اعم از اتباع داخله و خارجه مطیع قوانین ایران خواهند بود مگر در مواردی که قانون استثناء کرده باشد." اگر دادرسی در اینکه مسائل جهیزیه، جزء احوال شخصیه است یا نه شک کند، در رسیدگی به دعوی جهیزیه زن غیر شیعه ایرانی ساکن کشور چه مقرراتی را باید اعمال کند؟

- ۱- چون قدر متیقن این است که زوجه از اقلیت های مذهبی است پس دادرسی باید مطابق مقررات مذهب زوجه به دعوی رسیدگی کند.
- ۲- چون در رابطه با اقلیت های مذهبی، اصل لزوم رعایت مقررات مذهب آنان است از آنجا که قانونی به صراحت احکام راجع به جهیزیه را از این قاعده مستثنی نکرده، دادرسی باید مقررات مذهبی آنان را در خصوص جهیزیه اعمال کند.
- ۳- چون قدر متیقن این است که زوجه از اقلیت های مذهبی است و از طرفی در قانون به صراحت جهیزیه از مصادیق احوال شخصیه اعلام نشده پس دادرسی هم مجاز به اعمال قوانین ایران است و هم مقررات مذهب زوجه
- ۴- دادرسی باید جهیزیه را خارج از قدر متیقن احوال شخصیه قرار داده و به دستور ماده ۵ قانون مدنی، قوانین ایران را درباره اونیز اجراء کند.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

سؤال بر مبنای نظر دکتر لنگرودی طرح شده است. به نظر ایشان در بسیاری از مواردی که شک ایجاد می شود باید نخست قدر متیقن را مشخص نماییم و بعد نسبت به آن قسمت که خارج از قدر متیقن است باید قانون عام و کلی را اعمال نمود. به نظر دکتر لنگرودی معلوم نیست که مسائل

جهیزیه جزء احوال شخصیه باشد یا نباشد. در این صورت دادرس باید جهیزیه را خارج از قدر متیقن احوال شخصیه تلقی کند و پس از این می تواند با کمال اطمینان اصل کلی مذکور در ماده ۵ ق.م را نسبت به موردی که خارج از قدر متیقن است یعنی جهیزیه به کار برد و در نتیجه مقررات قانون مدنی را راجع به جهیزیه درباره اقلیتهای مذهبی اجرا کند. (شبهه مفهومی است و چون مخصص منفصل است، اجمالش به عموم ماده ۵ سرایت نمی کند و ماده ۵، مورد مشکوک را هم شامل می شود).

۶۴- در ماده ۵۶۱ قانون مدنی که می گوید: «جعل عبارت است از التزام شخصی به اداء اجرت معلوم در مقابل عملی اعم از اینکه طرف، معین باشد یا غیر معین» دلالت کلمه «جعل» بر «التزام شخصی به اداء اجرت معلوم در مقابل عمل...» مصداق کدام نوع دلالت است؟

- ۱- التزام
- ۲- مطابقه
- ۳- اقتضاء
- ۴- تضمّن

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

دلالت لفظ بر تمام معنای خود را مطابقی گویند. و در سؤال، لفظ جعله بر تمام معنای موضوع له خود دلالت نموده است.

۶۵- برابر ماده ۲۶۷ قانون مدنی: «... کسی که دین دیگری را ادا می کند اگر با اذن باشد حق مراجعه به او دارد و الا حق رجوع ندارد.» و برابر ماده ۳۰۶ همان قانون: «اگر کسی اموال غایب یا محجور و امثال آنها را بدون اجازه مالک یا کسی که حق اجازه دارد، اداره کند... اگر عدم دخالت یا تأخیر در دخالت موجب ضرر صاحب مال باشد، دخالت کننده مستحق اخذ مخارجی خواهد بود که برای اداره کردن لازم بوده است.» در رابطه با این دو حکم، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱- ماده ۳۰۶ ناسخ حکم ماده ۲۶۷ در رابطه با غایب و محجور نمی باشد.
- ۲- به مصداق قاعده «الجمع مهما مکن اولی من الطرح» می توان بین حکم دو ماده قائل به جمع شد.
- ۳- حکم خاص ماده ۲۶۷ منافاتی با حکم عام ماده ۳۰۶ ندارد.
- ۴- ماده ۳۰۶ می تواند مخصص قاعده عام مندرج در ماده ۲۶۷ قرار گیرد.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

روشن است که میان ماده ۲۶۷ و ۳۰۶ ق.م تنافی ظاهری وجود دارد که با قاعده «الجمع مهما مکن اولی» قابل رفع است. و اعمال این قاعده و جمع بین دو ماده، با تخصیص صورت می پذیرد به این شکل که ماده ۳۰۶، مخصص ماده ۲۶۷ قرار خواهد گرفت.

۶۶- از ماده ۸۸۹ ق.م که مقرر داشته: «در بین وراثت طبقه اولی اگر برای میت اولادی نباشد اولاد اوهرقدر که پائین بروند قائم مقام پدر یا مادر خود بوده و با هریک از ابوابین متوفی که زنده باشد ارث می برند...» می فهمیم که اگر برای میت اولادی باشد، اولاد اولاد او قائم مقام پدر یا مادر خود نمی شوند. این حکم مصداق کدام گزینه است؟

- ۱- دلالت اقتضاء
- ۲- مفهوم مخالف شرط
- ۳- مفهوم مخالف حصر
- ۴- منطوق غیر صریح

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

جمله «اگر برای میت اولادی نباشد» جمله شرطیه است که مفهوم مخالف از نوع شرط را افاده می کند.

۶۷- در رابطه با ماده ۸۷۴ قانون مدنی که مقرر داشته: اگر اشخاصی که بین آنها توارث باشد بمیرند و تاریخ فوت یکی از آنها معلوم و دیگری از حیث تقدم و تاخر مجهول باشد فقط آن که تاریخ فوتش مجهول است از آن دیگری ارث می برد" کدام گزینه صادق است؟

- ۱- حکم ظاهری و اصل احتیاط
  - ۲- حکم نفس الامری و اصل استصحاب
  - ۳- حکم ظاهری و اصل تاخر حادث
  - ۴- حکم واقعی اولی واصل استصحاب
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

اصل تأخر حادث چون «اصل» است و در موارد شک و در فقدان امارات مورد استناد قرار می گیرد، حکم ظاهری را ثابت می کند.

۶۸- ماده ۶۲ قانون مدنی مقرر داشته "...اگر موقوف علیهم. غیر محصور یا وقف بر مصالح عامه باشد متولی وقف والا حاکم. قبض میکند" و در آن معلوم نشده منظور از حاکم چه کسی است مصداق کدام گزینه است؟

- ۱- مجمل
- ۲- ماول
- ۳- ظاهر
- ۴- مبین

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

مجممل لفظ یا کلامی است که معنای روشنی نداشته باشد بلکه دو یا چند معنا در مورد آن احتمال برود. مثل لفظ حاکم که مردد است میان دو یا چند احتمال.

۶۹- طبق ماده ۶۹۴ قانون مدنی "علم ضامن به مقدار و اوصاف و شرایط دینی که ضمانت آن را مینماید شرط نیست بنابر این اگر کسی ضامن دین شخص بشود بدون اینکه بداند آن دین چه مقدار است ضامن صحیح است..." جواز انعقاد چنین عقدی مستند به کدام گزینه است؟

- ۱- اصله الجواز
- ۲- اصله اصحه
- ۳- اصله السلامة
- ۴- اصله الاباحه

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

هر چند با دید دقیق اصولی به نظر می رسد گزینه ۱ یعنی اصله الجواز مناسب تر از سایر گزینه ها باشد زیرا نحوه طرح سؤال، در مورد شبهه موضوعیه نیست تا مجرای اصله الصحه را فراهم دانست ولی در عین حال از آنجا که اصله الجواز، اصطلاح رایجی در متون حقوقی و حتی فقهی نیست و در کتبی که معمولاً به عنوان منبع طرح سؤال آزمون وکالت معرفی می شوند مثل کتاب دکتر محمدی سخنی از آن به میان نیامده است، به نظر می رسد که نظر طراح همان گزینه ۲ یعنی اصله الصحه است که ماده ۲۲۳ ق.م «هر معامله که واقع شده باشد محمول بر صحت است.» بدان اشاره دارد. تبیین و توضیح اصله الجواز و نیز اینکه چرا نمی توان در مورد این سؤال اصله الصحه را پاسخ درست تلقی کرد خارج از حوصله این درسنامه است و تنها در صورتی بدان می پردازیم که کلید کانون وکلا آن را به عنوان گزینه صحیح معرفی کرده باشد.

۷۰- برابر ماده ۱۱۸۰ ق.م. "طفل صغیر تحت ولایت قهری پدر و جد پدری خود میباشد و همچنین است طفل غیر رشید یا مجنون در صورتی که عدم رشد یا جنون او متصل به صغر باشد" قاتل شدن به ولایت قهری پدر و جد پدری برای سفیه یا مجنونی که به سن بلوغ رسیده به حکم کدام اصل است؟

- ۱- احتیاط
- ۲- تخییر
- ۳- استصحاب
- ۴- اشتغال

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

یقین سابق به ولایت پدر و جد پدری موجود است و در صورت شک در بقاء آن، وضعیت سابق (ولایت) را استصحاب می کنیم.

۷۱- با توجه به ماده ۳۳ قانون مدنی که مقرر داشته است: "نما و محصولی که از زمین حاصل میشود مال مالک زمین است... مگر اینکه نما یا حاصل از اصله یا حبه غیر حاصل شده باشد..." کدام گزینه نادرست است؟

- ۱- قسمت ذیل ماده مخصص متصل حکم عام موجود در صدر ماده است
- ۲- در چنین جملاتی که خاص مجمل است اجمال به دلیل عام سرایت میکند و فرقی بین مخصص و منفصل از این حیث وجود ندارد.
- ۳- این دلیل عام است و از آنجا که دلیل خاص به آن متصل شده است عام یا دلیل خاص تخصیص خورده است.
- ۴- لفظ عام در جمله "مگر اینکه نما یا حاصل از اصله یا حبه غیر حاصل شده باشد" ابتدا ظهوری در عام پیدا نمیکند

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

ظاهراً عبارت «مگر اینکه نما یا حاصل از اصل و حبه غیر حاصل شده باشد» اجمالی ندارد تا آن را خاص مجمل بدانیم. و شارحین قانون مدنی نیز به اجمال این ماده اشاره ای نکرده اند. مگر اینکه فرضی را در نظر بگیریم که معلوم نباشد که اصله یا حبه، مال غیر است یا خیر (شبهه و اجمال مصداقی) که در این صورت اجمال به عام سرایت می کند و فرقی میان مخصص متصل و منفصل نخواهد بود. با این فرض پاسخ سؤال گزینه ۴ خواهد شد. اما در ظاهر سؤال، چنین فرضی (اجمال مصداقی) لحاظ نشده است. البته متن گزینه ۴ نیز بسیار بد تنظیم شده است و بعید نیست که نادرست تلقی گردد. احتمالاً منظور از گزینه ۴ آن است که چون مخصص، متصل است، مانع انعقاد ظهور عام در معنای عموم می شود یعنی عام از ابتدا ظهوری در عموم پیدا نمی کند. اگر منظور این معنا باشد، گزینه ۴ را میتوان از جهت معنایی کامل دانست و پاسخ صحیح را همان گزینه ۲ معرفی نمود. (در سؤال خواسته شده است که گزینه نادرست را معین نمایید) در هر حال احتمال اینکه پاسخ صحیح، گزینه ۴ باشد نیز منتفی نیست.

۷۲- مطابق ماده ۱۱۴ قانون مدنی: هیچ یک از شرکا نمیتواند دیگری را اجبار بر بنا و تعمیر دیوار مشترک نماید مگر اینکه دفع ضرر به نحو دیگری ممکن نباشد" حکم صدر و ذیل ماده در خصوص عدم جواز و جواز اجبار شریک بر بنا و تعمیر دیوار مشترک به ترتیب مصداق کدام گزینه است؟

- ۱- حکم اولی که مبتنی بر اصل تسلیط است - حکم ثانوی
- ۲- حکم ثانوی - حکم اولی که مبتنی بر اصل تسلیط است.
- ۳- حکم اولی - حکم ثانوی که مبتنی بر اصل تسلیط است.
- ۴- حکم ثانوی که مبتنی بر اصل تسلیط است - حکم اولی

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

اصل تسلیط (الناس مسلطون علی اموالهم) همواره حکم واقعی اولی را بیان می کند که در موارد ضرر و اضطرار جای خود را به حکم ثانوی می دهد.

۷۳- مطابق اصول ۳۵ و ۱۵۶ قانون اساسی قوه قضاییه مسئول تحقق بخشیدن به عدالت، احیای حقوق عامه و گسترش عدل و آزادی های مشروع است و اگر متداعیین توانایی انتخاب وکیل نداشته باشند باید برای آنها امکانات تعیین وکیل فراهم گردد تعیین وکیل تسخیری در مورد لزوم مصداق کدام گزینه است؟

- ۱- مقدمه وجوب
- ۲- واجب عینی
- ۳- واجب مطلق
- ۴- مقدمه واجب

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

ذی المقدمه : تحقق بخشیدن به عدالت و احیای حقوق عامه است. برای تحقق این ذی المقدمه باید از باب وجوب مقدمه واجب، وکیل تعیین شود تا عدالت محقق گردد. مقدمه واجب، مقدمه ای است که وجود ذی المقدمه به آن وابسته است، نه وجوب ذی المقدمه. ممکن است به اشتباه تصور شود گزینه ۱ (مقدمه وجوب) صحیح است. چرا که لزوم تعیین وکیل تسخیری، مشروط به عدم توانایی انتخاب وکیل از سوی متداعیین است. اما باید توجه داشت که هر چند لزوم تعیین وکیل منوط و مشروط به عدم توانایی انتخاب وکیل از سوی متداعیین است اما این نشانگر آن است که «عدم توانایی انتخاب وکیل»، مقدمه وجوب است؛ در حالی که سؤال آن است که «تعیین وکیل در موارد لزوم» مصداق چیست. اگر سؤال اینگونه طرح شده بود که عدم توانایی متداعیین در انتخاب وکیل، مصداق کدام گزینه است، آنگاه گزینه ۱ صحیح می شد. همیشه به یاد داشته باشید که فهم درست سؤال، شما را زودتر به جواب صحیح خواهد رساند.

۷۴- مطابق ماده ۳۱ قانون مدنی "هیچ مالی را از تصرف صاحب آن نمیتوان بیرون کرد مگر به حکم قانون" استنباط همین حکم در مورد "عدم جواز سلب مالکیت بدون حکم قانونی" مصداق کدام گزینه است؟

- ۱- مفهوم حصر
- ۲- قیاس اولویت
- ۳- مفهوم استثنا
- ۴- مفهوم مخالف

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

وقتی نتوان هیچ مالی را از تصرف صاحب آن بیرون کرد، به طریق اولی نمی توان از کسی سلب مالکیت نمود. گزینه های ۱ و ۳ و ۴ همگی مفهوم مخالفند. در حالی که در سؤال گفته شده است «استنباط همین حکم» که اشاره به مفهوم موافق از نوع قیاس اولویت دارد.

۷۵- با توجه به ماده ۱۰۹ قانون مدنی می گوید: "دیواری که مابین دو ملک واقع است مشترک مابین صاحب آن دو ملک محسوب می شود مگر اینکه قرینه یا دلیلی بر خلاف آن موجود باشد" کدام گزینه درست است؟

- ۱- مخصص منفصل لبی است
- ۲- مخصص متصل معنوی است
- ۳- مخصص منفصل عقلی است
- ۴- مخصص متصل لفظی است

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

گزینه ها ۱ و ۳ تقریباً بیان کننده یک معنا هستند؛ چرا که در برخی از کتب اصولی مخصص لُبی و عقلی به جای هم استعمال شده اند. بنابراین گزینه ۴ صحیح به نظر می رسد.

۷۶- برابر ماده ۳۰ قانون مدنی "هر مالکی نسبت به ما یملک خود حق همه گونه تصرف و انتفاع دارد مگر در مواردی که قانون استثنا کرده باشد واژه "قانون" در این ماده مصداق کدام گزینه است؟

- ۱- مطلق
  - ۲- مقید(به فتح یاء)
  - ۳- عام
  - ۴- مخصص(به فتح صاد)
- گزینه ۱ پاسخ می باشد.

« قانون » در ماده ۳۰ ق.م. قیدی نخورده با اینکه امکان تقیید آن وجود داشته است پس مطلق است.

۷۷- طبق ماده ۴۳۵ قانون مدنی: "خیار عیب بعد از علم به ان فوری است." در مورد این ماده کدام گزینه صحیح است؟

- ۱- واجب مضیق
  - ۲- واجب مشروط
  - ۳- واجب غیر موقت
  - ۴- واجب موسع
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

وقتی گفته می شود انجام کاری فوری است بدین معناست که دارای وقت خاصی نمی باشد بلکه به مجرد حصول شرایط باید محقق گردد. این معنا با واجب غیر موقت همخوانی دارد زیرا واجب مضیق (گزینه ۱) و واجب موسع (گزینه ۴) از اقسام واجبات موقت می باشند.

۷۸- ماده ۱۴۷ قانون مدنی میگوید: "هرکس مال مباحی را با رعایت قوانین مربوط به ان حیازت کند مالک ان میشود" از این عبارت فهمیده میشود که علت مالک شدن حیازت مباحات مال مباح است این مصداق کدام گزینه است؟

- ۱- مدلول مطابقی
  - ۲- دلالت تنبیه و ایما
  - ۳- منطوق صریح
  - ۴- مدلول ضمنی
- گزینه ۲ پاسخ می باشد.

سیاق ماده به گونه ای است که دلالت می کند که امر خاصی (حیازت) حکم قانونگذار است. بنابراین دلالت تنبیه است که از اقسام دلالتهای سیاقی است.

۷۹- برابر ماده ۶۶ آ.د.م: "در صورتی که دادخواست ناقص باشد و دادگاه نتواند رسیدگی کند جهات نقض را قید نموده پرونده را به دفتر اعاده میدهد. موارد نقض طی اخطاریه به خواهان ابلاغ میشود" این عبارت مصداق کدام گزینه هستند؟

- ۱- امر با ماده ومفید معنای وجوبند.
  - ۲- خبر ومعنای امر از ان فهمیده نمیشود
  - ۳- جملات انشایی ونص در جواز هستند
  - ۴- خبر در مقام انشا بوده و دلالت بر وجوب میکند
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

هر چند جمله خبری است اما قانونگذار در مقام مکلف نمودن دادگاه به ذکر جهات نقض و اعاده پرونده به دفتر و ... است بنابراین در مقام انشاء است و دلالت بر وجوب می کند.

۸۰- با توجه به ۴۹۰ همان قانون مستاجر باید در صورت عدم تعیین موعد مال الاجاره را نقداً بپردازد کدام گزینه درست است؟

- ۱- امر وضعاً دلالت بر فور میکند
- ۲- امر وضعاً دلالتی بر فور یا تراخی نمیکند مگر با وجود قرینه
- ۳- امر وضعاً دلالت بر فور میکند مگر قرینه بر خلاف آن باشد.
- ۴- امر اطلافاً دلالت بر تراخی می کند.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

هر چند گزینه ۴ به خودی خود، از نظر موازین اصولی قابل دفاع است چرا که اطلاق امر، می تواند تراخی را ثابت کند؛ اما با ظاهر ماده ۴۹۰ سازگاری ندارد؛ لذا به نظر می رسد گزینه ۲ مناسبتر باشد. زیرا اطلاق عقد از حیث تعیین موعد، انصراف دارد به اینکه مال الاجاره نقداً پرداخت شود. گزینه های ۱ و ۳ هر چند با ظاهر ماده ۴۹۰ منطبق است اما بر خلاف مبنای مشهور اصولیین است که معتقدند امر وضعاً دلالتی بر فور یا تراخی ندارد. مگر اینکه بگوییم طراح سؤال، این سؤال را بر مبنای نظریه فُدمای علم اصول طرح کرده است که بسیار بعید است که در این فرض بعید، گزینه ۳ مناسب خواهد بود.

حقوق جزای عمومی و اختصاصی

۸۱- کدام یک از قوانین زیر نسبت به جرایم سابق بر وضع قانون فوراً اجرا نمی شود؟

- ۱- قوانین مربوط به مرور زمان
  - ۲- قوانین مربوط به ادله اثبات دعوی تا قبل از اجرای حکم
  - ۳- قوانینی که برای مدت معین و یا موارد خاص وضع شده باشد
  - ۴- قوانین مربوط به تشکیلات قضائی و صلاحیت
- پاسخ گزینه ۳ می باشد** این سوال دانشی است. مستند به ماده ۱۱ ق.م.ا. ماده ۱۱- قوانین زیر نسبت به جرائم سابق بر وضع قانون، فوراً اجرا می شود:
- الف- قوانین مربوط به تشکیلات قضائی و صلاحیت
- ب- قوانین مربوط به ادله اثبات دعوی تا پیش از اجرای حکم
- پ- قوانین مربوط به شیوه دادرسی
- ت- قوانین مربوط به مرور زمان
- تبصره - در صورتی که در مورد بند(ب) حکم قطعی صادر شده باشد، پرونده برای بررسی به دادگاه صادرکننده حکم قطعی ارسال می شود.

۸۲- در مورد تاثیر عفو بر مجازاتهای تبعی ناشی از حکم محکومیت، کدام گزینه صحیح است؟

- ۱- عفو تاثیری بر مجازاتهای تبعی ندارد
  - ۲- عفو خصوصی موجب زوال مجازاتهای تبعی می شود ولی عفو عمومی تاثیری بر آنها ندارد
  - ۳- عفو عمومی سبب زوال مجازاتهای تبعی می شود، ولی عفو خصوصی تاثیری بر آنها ندارد
  - ۴- عفو سبب زوال مجازاتهای تبعی نیز می شود.
- در قانون مجازات جدید در مورد زوال آثار تبعی در تبصره ۳ ماده ۲۵ و ماده ۹۸ احکام قضیه بیان شده است که با جمع آنها می توان گفت: عفو عمومی (ماده ۹۸) موجب زوال آثار تبعی محکومیت است و اما در عفو خصوصی (تبصره ۳ ماده ۲۵) اثر تبعی محکومیت کیفری پس از گذشت مدت های مقرر از بین می رود. از نحوه نگارش سوال استنباط می شود که طراح محترم به تبصره ۳ ماده ۲۵ توجهی نداشته است لذا طرح سوال به صورت حاضر موجب پاسخ های متفاوت (گزینه ۳ یا ۴) می باشد که خطا می باشد.
- با این وجود گزینه صحیح ۳ می باشد اما گزینه ۴ با ظاهر قانون هم خوانی دارد که احتمالاً مد نظر طراح بوده است.
- ماده ۲۵
- تبصره ۳- در عفو و آزادی مشروط، اثر تبعی محکومیت پس از گذشت مدتهای فوق از زمان عفو یا اتمام مدت آزادی مشروط رفع می شود. محکوم در مدت زمان آزادی مشروط و همچنین در زمان اجرای حکم نیز از حقوق اجتماعی محروم می گردد.
- ماده ۹۸- عفو، همه آثار محکومیت را منتفی می کند لکن تأثیری در پرداخت دیه و جبران خسارت زیان دیده ندارد.

۸۳- در کدامیک از جرایم زیر ، توبه مرتکب موجب سقوط مجازات است؟

- ۱- قذف
  - ۲- توهین تعزیری درجه شش
  - ۳- سرقت تعزیری درجه چهار
  - ۴- محاربه بعد از دستگیری مرتکب
- پاسخ گزینه ۲ می باشد** این سوال دانشی است. مستند به ماده ۱۱۵ ق.م.ا. ماده ۱۱۵- در جرائم تعزیری درجه شش، هفت و هشت چنانچه مرتکب توبه نماید و ندامت و اصلاح او برای قاضی محرز شود، مجازات ساقط می شود. در سایر جرائم موجب تعزیر دادگاه می تواند مقررات راجع به تخفیف مجازات را اعمال نماید.

۸۴- اگر کسی سند خانه اش را به دیگری داده و به او وکالت دهد که آن را اجاره دهد ولی وکیل، خانه را بفروشد:

- ۱- عمل او خیانت در امانت است
  - ۲- عمل او فاقد وصف مجرمانه و فقط موجب مسئولیت مدنی است
  - ۳- عمل او کلاهبرداری نسبت به خریدار است
  - ۴- عمل او انتقال مال غیر است
- پاسخ گزینه ۴ می باشد این سوال مفهومی است. عمل بموجب ماده ۱ قانون انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸ جرم می باشد و لکن مجازات کلاهبرداری دارد. (کلاهبرداری محسوب می شود)

۸۵- چنانچه اقدامات درمانی پزشک منطبق با مقررات پزشکی و موازین فنی بوده و وی مرتکب تقصیری هم نشده باشد، لکن بیمار فوت نماید:

- ۱- پزشک ضامن نیست.
  - ۲- پزشک ضامن نیست ولی دیه از بیت المال پرداخت می شود.
  - ۳- پزشک در صورتی ضامن نیست که پیش از معالجه برائت اخذ کرده باشد
  - ۴- پزشک ضامن است.
- پاسخ گزینه ۱ پاسخ می باشد. این سوال دانشی است. مستند به تبصره ۱ ماده ۴۹۶ ماده ۴۹۵- هرگاه پزشک در معالجاتی که انجام میدهد موجب تلف یا صدمه بدنی گردد، ضامن دیه است مگر آنکه عمل او مطابق مقررات پزشکی و موازین فنی باشد یا این که قبل از معالجه برائت گرفته باشد و مرتکب تقصیری هم نشود و چنانچه اخذ برائت از مریض به دلیل نابالغ یا مجنون بودن او، معتبر نباشد و یا تحصیل برائت از او به دلیل بیهوشی و مانند آن ممکن نگردد، برائت از ولی مریض تحصیل می شود.
- تبصره ۱- در صورت عدم قصور یا تقصیر پزشک در علم و عمل برای وی ضمان وجود ندارد هر چند برائت اخذ نکرده باشد.

۸۶- اگر یک ایرانی در خارج از ایران مرتکب جرمی شود و در دادگاه محل وقوع جرم محاکمه شود، در دادگاه های کیفری ایران:

- ۱- در هر صورت قابل محاکمه مجدد نیست
- ۲- به شرط آنکه عمل ارتكابی از تعزیرات غیر منصوص شرعی باشد، قابل محاکمه مجدد نیست.
- ۳- به شرط آنکه عمل ارتكابی از تعزیرات باشد، قابل محاکمه مجدد نیست
- ۴- در هر صورت قابل محاکمه مجدد است.

پاسخ گزینه ۲ می باشد. این سوال مفهومی است. مستند به بند الف ماده ۸ و تبصره ۲ ماده ۱۱۵ ق.م.ا.

۸۷- تصدیق نامه های خلاف واقع که توسط اشخاصی غیر از پزشک صادر می شوند، اصولاً:

- ۱- در صورتی که موجب ورود خسارت به شخص ثالث یا خزانه دولت گردد جرم است
- ۲- در صورتی که موجب ورود خسارت به شخص ثالث و خزانه دولت گردد و به دادگاه نیز ارائه شود جرم است
- ۳- در صورتی که موجب ورود خسارت به شخص ثالث یا خزانه دولت گردد و به دادگاه نیز ارائه شود جرم است
- ۴- در صورتی که موجب ورود خسارت به شخص ثالث و خزانه دولت گردد جرم است

پاسخ گزینه ۱ می باشد. این سوال دانشی است. مستند به نص ماده ۵۴۰ ق.م.ا. (کتاب پنجم)

۸۸- اگر چک مربوط به حساب جاری شرکت به دلیل کسر موجودی برگشت بخورد ولی در زمان طرح شکایت کیفری، امضا کننده آن دیگر سمتی در شرکت نداشته باشد:

- ۱- چنین چکی فاقد جنبه کیفری است.
- ۲- امضا کننده قابل تعقیب کیفری است، مگر در صورت استناد عدم پرداخت به اقدام فرد مسئول جدید امضا چکهای شرکت.
- ۳- فقط امضا کننده قابل تعقیب کیفری است.
- ۴- امضا کننده دیگر قابل تعقیب کیفری نیست.

پاسخ گزینه ۲ می باشد. این سوال دانشی است. مستند به ماده ۱۹ قانون صدور چک

ماده ۱۹: در صورتی که چک به وکالت یا نمایندگی از طرف صاحب حساب اعم از شخص حقیقی یا حقوقی صادر شده باشد، صادرکننده چک و صاحب امضا متضامناً مسول پرداخت وجه چک بوده و اجراییه و حکم ضرر و زیان بر اساس تضامن علیه هر دو نفر صادر می شود. به علاوه امضاکننده چک

هر گونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کپی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یا حتی امانت دهند.

www.dadestan.com آدرس: مشهد - حاشیه میدان استقلال - از سمت بلوار فردوسی - پلاک ۳۷۵ تلفن: ۶۰۵۰۰۷۲ (۶ خط)

طبق مقررات این قانون مسولیت کیفری خواهد داشت مگر اینکه ثابت نماید که عدم پرداخت مستند به عمل صاحب حساب یا وکیل یا نماینده بعدی او است، که در این صورت کسی که موجب عدم پرداخت شده از نظر کیفری مسوول خواهد بود.

۸۹- در صورت ضعیف بودن مداخله شریک در ارتکاب یک جرم تعزیری درجه شش:

- ۱- دادگاه ملزم به تخفیف مجازات است.
  - ۲- دادگاه مخیر به تخفیف یا معافیت مرتکب از مجازات است.
  - ۳- دادگاه مخیر به تخفیف مجازات نیست.
  - ۴- دادگاه مخیر به تخفیف مجازات است.
- گزینه ۴ می باشد. این سوال بینشی است. مستند به بند ح ماده ۳۸ .
بموجب ماده ۳۹ فقط در تعزیرات درجه ۷ یا ۸ امکان معافیت از مجازات وجود دارد.

۹۰- شخصی مرتکب یک جرم تعزیری درجه دو و یک جرم تعزیری درجه هفت شده است، در چارچوب مقررات تعدد جرم:

- ۱- جمع مجازات ها اعمال می شود.
- ۲- حداکثر شدیدترین مجازات به علاوه نصف آنها اعمال می شود.
- ۳- جمع مجازات ها به علاوه نصف آنها اعمال می شود.
- ۴- حداکثر شدیدترین مجازات اعمال می شود.

پاسخ گزینه ۱ می باشد. این سوال دانشی است. مستند به تبصره ۴ ماده ۱۳۴ ق.م.ا.

تبصره ۴- مقررات تعدد جرم در مورد جرائم تعزیری درجه های هفت و هشت اجراء نمی شود. این مجازات ها با هم و نیز با مجازات های تعزیری درجه یک تا شش جمع می گردد.

۹۱- مجازات کدام یک از جرایم ذیل قابل تعلیق است؟

- ۱- معاونت در محاربه
- ۲- خرابکاری در تأسیسات آب و برق
- ۳- معاونت در سرقت مستوجب حد
- ۴- سرقت مقرون به آزار

پاسخ گزینه ۳ می باشد. این سوال دانشی است. مستند به ماده ۴۷ ق.م.ا.

ماده ۴۷- صدور حکم و اجرای مجازات در مورد جرائم زیر و شروع به آنها قابل تعویق و تعلیق نیست:

- الف- جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور، خرابکاری در تأسیسات آب، برق، گاز، نفت و مخابرات
- ب- جرائم سازمان یافته، سرقت مسلحانه یا مقرون به آزار، آدمربایی و اسیدپاشی
- پ- قدرتمایی و ایجاد مزاحمت با چاقو یا هر نوع اسلحه دیگر، جرائم علیه عفت عمومی، تشکیل یا اداره مراکز فساد و فحشا
- ت- قاچاق عمده مواد مخدر یا روانگردان، مشروبات الکلی و سلاح و مهمات و قاچاق انسان
- ث- تعزیر بدل از قصاص نفس، معاونت در قتل عمدی و محاربه و افساد فی الارض
- ج- جرائم اقتصادی، با موضوع جرم بیش از یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

۹۲- در موارد علم اجمالی به ارتکاب قتل توسط یک نفر از دو یا چند نفر معین، در صورت عدم وجود لوٹ و تقاضای صاحب حق برای ادای سوگند:

- ۱- در صورت ادای سوگند توسط متهمین، دیه از آنها اخذ می شود.
- ۲- در صورت امتناع متهمین از ادای سوگند، دیه به قید قرعه از یک نفر اخذ می شود.
- ۳- در صورت امتناع متهمین از ادای سوگند، دیه از بیت المال پرداخت می شود.
- ۴- در صورت ادای سوگند توسط متهمین، دیه از بیت المال پرداخت می شود.

پاسخ گزینه ۴ می باشد. این سوال دانشی است. مستند به ماده ۴۷۷ ق.م.ا.

ماده ۴۷۷- در موارد علم اجمالی به ارتکاب جنایت، توسط یک نفر از دو یا چند نفر معین، در صورت وجود لوٹ بر برخی از اطراف علم اجمالی، طبق مواد قسامه در این باب عمل می شود و در صورت عدم وجود لوٹ، صاحب حق می تواند از متهمان مطالبه سوگند کند که اگر همگی سوگند یاد کنند در خصوص قتل دیه از بیت المال پرداخت می شود و در غیر قتل، دیه به نسبت مساوی از متهمان دریافت می شود. تبصره - هرگاه منشأ علم اجمالی، اقرار متهمان باشد، حسب مورد اولیای دم یا مجنی علیه مخیرند برای دریافت دیه به هر یک از متهمان مراجعه کنند و در این امر تفاوتی بین جنایت عمدی و غیر عمدی و قتل و غیر قتل نیست.

۹۳- در مواردی که رفتار مرتکب موجب آسیب و عیبی در بدن نشود و اثری هم بر جای نگذارد:

- ۱- در هر صورت ضمان منتفی و مرتکب تعزیر می شود.
- ۲- در هر صورت عمل جرم قابل تعزیر بوده و با عدم مصالحه ارش تعیین می گردد.
- ۳- در صورت عمدی بودن، عمل جرم قابل تعزیر بوده و با عدم مصالحه ارش تعیین می گردد.
- ۴- ضمان منتفی است ولی در صورت عمدی بودن و عدم مصالحه، مرتکب تعزیر می شود.

پاسخ گزینه ۴ می باشد. سوال دانشی است. متن ماده ۵۶۷

ماده ۵۶۷- در مواردی که رفتار مرتکب نه موجب آسیب و عیبی در بدن گردد و نه اثری از خود در بدن برجای بگذارد ضمان منتفی است لکن در موارد عمدی در صورت عدم تصالح، مرتکب به حبس یا شلاق تعزیری درجه هفت محکوم می شود.

۹۴- کارمندی پیش از وصول وجه یک برگ چک در وجه حامل که به عنوان رشوه اخذ کرده، دستگیر می شود. عمل او:

- ۱- در حکم رشاء است
- ۲- در حکم ارتشا است
- ۳- شروع به ارتشاء است
- ۴- معاونت در رشاء است

پاسخ گزینه ۲ می باشد. سوال مفهومی است. مستنبط از ماده ۵۹۰ ق.م.ا. کتاب پنجم

صرف اخذ چک حتی بدون دریافت وجه آن در حکم ارتشا می باشد.

۹۵- در صورتی که همگی اولیای دم صغیر یا مجنون باشند:

- ۱- تا زمان بلوغ یا افاقه، امر قصاص به تاخیر می افتد.
  - ۲- ولی آنان با رعایت مصلحتشان حق قصاص، مصالحه و گذشت دارد و یا می تواند تا زمان بلوغ یا افاقه آنان منتظر بماند.
  - ۳- ولی آنان با رعایت مصلحتشان حق قصاص یا صلح به دیه دارد.
  - ۴- ولی امر در خصوص قصاص یا اخذ دیه تصمیم می گیرد که می تواند این امر را به رئیس قوه قضائیه تفویض نماید.
- پاسخ گزینه ۲ می باشد.** این سوال دانشی است و از نوآوری های قانون مجازات اسلامی می باشد. نص ماده ۳۵۴ ق.م.ا.
- ماده ۳۵۴- اگر مجنی علیه یا همه اولیای دم یا برخی از آنان، صغیر یا مجنون باشند، ولی آنان با رعایت مصلحتشان حق قصاص، مصالحه و گذشت دارد و همچنین می تواند تا زمان بلوغ یا افاقه آنان منتظر بماند. اگر برخی از اولیای دم، کبیر و عاقل و خواهان قصاص باشند، میتوانند مرتکب را قصاص کنند لکن در صورتی که ولی صغیر یا مجنون خواهان اداء یا تأمین سهم دیه مولی علیه خود از سوی آنها باشد باید مطابق خواست او عمل

هر گونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کپی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یاحتی امانت دهند.

کنند. مفاد این ماده، در مواردی که حق قصاص به علت مرگ مجنی‌علیه یا ولی دم به ورثه آنان منتقل می‌شود نیز جاری است. این حکم در مورد جنایاتی که پیش از لازمالاجراء شدن این قانون واقع شده است نیز جاری است.

۹۶- در دفاع مشروع، چنانچه نفس دفاع صدق کند، لکن مدافع با تجاوز از مراتب دفاع، مرتکب قتل مهاجم شود:

- ۱- قصاص منتفی و مرتکب مستوجب دیه و تعزیر است.
- ۲- مرتکب مستوجب تعزیر بوده ولی ضامن دیه نیست.
- ۳- مرتکب ضامن دیه بوده ولی مستوجب تعزیر نیست.
- ۴- مرتکب مستوجب قصاص است.

پاسخ گزینه ۱ می باشد. سوال دانشی است. مستند به تبصره ۲ ماده ۳۰۲

ماده ۳۰۲- در صورتی که مجنی‌علیه دارای یکی از حالات زیر باشد، مرتکب به قصاص و پرداخت دیه، محکوم نمی‌شود:

الف- مرتکب جرم حدی که مستوجب سلب حیات است.

ب- مرتکب جرم حدی که مستوجب قطع عضو است، مشروط بر اینکه جنایت وارد شده، بیش از مجازات حدی او نباشد، در غیر این صورت، مقدار اضافه بر حد، حسب مورد، دارای قصاص و یا دیه و تعزیر است.

پ- مستحق قصاص نفس یا عضو، فقط نسبت به صاحب حق قصاص و به مقدار آن قصاص نمی‌شود.

ت- متجاوز و کسی که تجاوز او قریب الوقوع است و در دفاع مشروع به شرح مقرر در ماده (۱۵۶) این قانون جنایتی بر او وارد شود.

ث- زانی و زانیه در حال زنا نسبت به شوهر زانیه در غیر موارد اکراه و اضطرار به شرحی که در قانون مقرر است.

تبصره ۱- اقدام در مورد بندهای (الف)، (ب) و (پ) این ماده بدون اجازه دادگاه جرم است و مرتکب به تعزیر مقرر در کتاب پنجم «تعزیرات» محکوم می‌شود.

تبصره ۲- در مورد بند (ت) چنانچه نفس دفاع صدق کند ولی از مراتب آن تجاوز شود قصاص منتفی است، لکن مرتکب به شرح مقرر در قانون به دیه و مجازات تعزیری محکوم می‌شود.

۹۷- مجازات شروع به جرم در جرایمی که مجازات قانونی آنها شلاق تعزیری است:

۱- در قانون پیش بینی نشده است.

۲- مجازات آن از نوع شلاق تعزیری درجه پنج است.

۳- مجازات آن از نوع تعزیر درجه شش است.

۴- مجازات آن از نوع تعزیر درجه پنج است.

پاسخ گزینه ۱ می باشد. این سوال بینشی است. به موجب بند پ ماده ۱۲۲ قانون مجازات اسلامی فقط جرایمی که مجازات آنها شلاق حدی است شروع به جرم آنها مجازات دارد نه شلاق تعزیری.

۹۸- در کدام یک از موارد زیر دادگاه می تواند متهم را به مجازات تکمیلی نیز محکوم نماید؟

۱- محکومیت به دیه

۲- همه مجازات ها

۳- محکومیت به تعزیر درجه ۷ و ۸

۴- محکومیت به حد

پاسخ گزینه ۴ می باشد. این سوال دانشی است. نص ماده ۲۳ ق.م.ا

ماده ۲۳- دادگاه می تواند فردی را که به حد، قصاص یا مجازات تعزیری از

درجه شش تا درجه یک محکوم کرده است با رعایت شرایط مقرر در این قانون، متناسب با جرم ارتكابی و خصوصیات وی به یک یا چند مجازات از

مجازات های تکمیلی زیر محکوم نماید:....

۹۹- اعمال مجازات جایگزین حبس در قبال مرتکبان جرائم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آنها سه ماه حبس است:

- ۱- الزامی است.
  - ۲- در صورت گذشت شاکی و وجود جهات تخفیف و سایر اوضاع و احوال الزامی است.
  - ۳- در صورت گذشت شاکی و وجود جهات تخفیف و سایر اوضاع و احوال اختیاری است.
  - ۴- اختیاری است.
- پاسخ گزینه ۲ می باشد.** این سوال بینشی است. مستند به مواد ۶۴ و ۶۵ ق.م.ا.
- البته دقت نمایید که متن تبصره ۱ ماده ۳ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت در مورد جزای نقدی بدل از حبس می باشد و نه مجازات جایگزین حبس موضوع مواد ۶۵ و ۶۴ ق.م.ا.
- ماده ۶۴- مجازات‌های جایگزین حبس عبارت از دوره مراقبت، خدمات عمومی رایگان، جزای نقدی، جزای نقدی روزانه و محرومیت از حقوق اجتماعی است که در صورت گذشت شاکی و وجود جهات تخفیف با ملاحظه نوع جرم و کیفیت ارتکاب آن، آثار ناشی از جرم، سن، مهارت، وضعیت، شخصیت و سابقه مجرم، وضعیت بزه‌دیده و سایر اوضاع و احوال، تعیین و اجراء می‌شود.
- تبصره- دادگاه در ضمن حکم، به سختی و تناسب مجازات مورد حکم با شرایط و کیفیات مقرر در این ماده تصریح می‌کند. دادگاه نمی‌تواند به بیش از دو نوع از مجازات‌های جایگزین حکم دهد.
- ماده ۶۵- مرتکبان جرائم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آنها سه ماه حبس است به‌جای حبس به مجازات جایگزین حبس محکوم می‌گردند.
- ماده ۳ -
- قوه قضائیه موظف است کلیه درآمدهای خدمات قضائی از جمله خدمات مشروحه زیر را دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید:
- ۱- در هر مورد که در قوانین حداکثر مجازات کمتر از نود و یک روز حبس و یا مجازات تعزیری موضوع تخلفات رانندگی می‌باشد از این پس به جای حبس یا مجازات تعزیری حکم به جزای نقدی از هفتاد هزار و یک (۷۰۰۰۱) ریال تا یک میلیون (۱۰۰۰۰۰۰) ریال صادر می‌شود.

۱۰۰- کدام یک از مجازات‌های ذیل فاقد مجازات تبعی است؟

- ۱- نفی بلد
  - ۲- قصاص عضو
  - ۳- شلاق تعزیری
  - ۴- حبس تعزیری درجه چهار
- پاسخ گزینه ۳ می باشد.** این سوال دانشی است. مستند به بند پ ماده ۲۵ ق.م.ا.
- ماده ۲۵- محکومیت قطعی کیفری در جرائم عمدی، پس از اجرای حکم یا شمول مرور زمان، در مدت زمان مقرر در این ماده محکوم را از حقوق اجتماعی به‌عنوان مجازات تبعی محروم می‌کند:
- الف- هفت سال در محکومیت به مجازات‌های سالب حیات و حبس ابد از تاریخ توقف اجرای حکم اصلی
- ب- سه سال در محکومیت به قطع عضو، قصاص عضو در صورتی که دیه جنایت وارد شده بیش از نصف دیه مجنی‌علیه باشد، نفی بلد و حبس تا درجه چهار
- پ- دو سال در محکومیت به شلاق حدی، قصاص عضو در صورتی که دیه جنایت وارد شده نصف دیه مجنی‌علیه یا کمتر از آن باشد و حبس درجه پنج
- تبصره ۱- در غیر موارد فوق، مراتب محکومیت در پیشینه کیفری محکوم درج می‌شود لکن در گواهی‌های صادره از مراجع ذیربط منعکس نمی‌گردد مگر به درخواست مراجع قضائی برای تعیین یا بازنگری در مجازات
- تبصره ۲- در مورد جرائم قابل گذشت در صورتی که پس از صدور حکم قطعی با گذشت شاکی یا مدعی خصوصی، اجرای مجازات موقوف شود اثر تبعی آن نیز رفع می‌شود.
- تبصره ۳- در عفو و آزادی مشروط، اثر تبعی محکومیت پس از گذشت مدت‌های فوق از زمان عفو یا اتمام مدت آزادی مشروط رفع می‌شود. محکوم در مدت زمان آزادی مشروط و همچنین در زمان اجرای حکم نیز از حقوق اجتماعی محروم می‌گردد.
- ***در آزمون وکالت ۹۲ از مباحث جزای عمومی ۱۲ سوال و جزای اختصاصی ۸ سوال طرح شده است.

هرگونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کپی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یا حتی امانت دهند.

www.dadestan.com آدرس: مشهد - حاشیه میدان استقلال - از سمت بلوار فردوسی - پلاک ۳۷۵ : تلفن: ۶۰۵۰۰۷۲ (۶ خط)

آیین دادرسی کیفری

۱۰۱- چنانچه رای توسط دادگاهی که فاقد صلاحیت محلی بوده صادر شده باشد، مرجع تجدید نظر :

- ۱- رای را نقض و پرونده را به مرجع صالح ارجاع می نماید.
  - ۲- در صورت طرح ایراد از سوی محکوم علیه، رای را نقض و پرونده را به مرجع صالح ارجاع می نماید.
  - ۳- در صورت طرح ایراد از سوی هر یک از طرفین، رای را نقض و پرونده را به مرجع صالح ارجاع می نماید.
  - ۴- به لحاظ عدم ارتباط با نظم عمومی، رسیدگی و حکم صادر می کند.
- گزینه ۳ پاسخ درست است. طبق ماده ۲۴۹ ق.آ.د.ع.ا.ک. ۱۳۷۸. اگر دادگاه بدوی صلاحیت محلی نداشته باشد مرجع تجدیدنظر « در صورت طرح ایراد از سوی هر یک از طرفین، رای را نقض و پرونده را به مرجع صالح ارجاع می کند. » عین این سوال را می توانید در سوال ۱۰۸ آزمون مرحله ۲۰ و مشابه آن را در سوال ۱۰۷ مرحله ۱۲ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۰۲- کدامیک از موارد زیر از موجبات صدور قرار موقوفی تعقیب نیست؟

- ۱- عفو عمومی
  - ۲- گذشت شاکی خصوصی در جرم غیر قابل گذشت
  - ۳- نسخ مجازات قانونی پس از ارتکاب جرم
  - ۴- فوت متهم یا محکوم علیه
- گزینه ۲ پاسخ درست است. جهات موقوفی تعقیب: جهات ۶ گانه سقوط دعوی عمومی ناشی از جرم در ماده ۶ ق.آ.د.ع.ا.ک. ۱۳۷۸: گذشت شاکی در جرایم قابل گذشت از موارد سقوط دعوی عمومی ناشی از جرم و موقوفی تعقیب است نه « گذشت شاکی خصوصی در جرم غیر قابل گذشت. » سه گزینه دیگر در ماده فوق آمده اند. مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۰۲ آزمون مرحله ۸ و در سوال ۱۱۳ مرحله ۱۰ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۰۳- گذشت مشروط و معلق شاکی خصوصی:

- ۱- مطلقاً بی تاثیر است
  - ۲- در صورتی که شرط یا معلق علیه قبل از اجرای حکم تحقق یابد موثر است
  - ۳- در صورتی که شرط یا معلق علیه قبل از صدور حکم تحقق یابد موثر است
  - ۴- در صورتی که شرط یا معلق علیه تحقق یابد موثر است
- گزینه ۳ پاسخ درست است. گزینه درست تر بنظر این است که طبق ماده ۱۰۱ ق.آ.د.ع.ا.ک. ۹۲ « گذشت مشروط و معلق شاکی خصوصی در صورتی که شرط یا معلق علیه قبل از صدور حکم تحقق یابد، موثر است » منظور از موثر است، یعنی موجب صدور قرار موقوفی تعقیب یا اجرا باشد. اما طبق تبصره ۱ همان ماده، گذشت مشروط و معلق در اجرای حکم فقط در جرایم قابل گذشت بدون تحقق شرط و معلق علیه هم موثر است. (اجرای مجازات در جرایم قابل گذشت منوط به «عدم تحقق شرط یا معلق علیه» است. یعنی در صورت شک در تحقق یا عدم تحقق یا به طریق اولی، اثبات تحقق شرط یا معلق علیه، رضایت مانع اجرای مجازات جرم قابل گذشت است و رضایت وقتی موثر نیست که عدم تحقق آن شرط یا معلق علیه اثبات شود. لذا گزینه (در صورتی که شرط یا معلق علیه قبل از اجرای حکم تحقق یابد موثر است) بخاطر اطلاق آن و عدم تقیید به جرم قابل گذشت، غلط است. چون با تحقق شرط در جرم غیرقابل گذشت هم رضایت موثر در اجرا یا عدم اجرا و موجب صدور قرار موقوفی تعقیب نیست هرچند محکوم علیه می تواند تقاضای تخفیف مجازات کند (ماده ۲۷۷ ق.آ.د.ع.ا.ک. ۱۳۷۸). با توجه به نص محور بودن آزمون وکالت و نظرات طراحان آن، پاسخ فوق درست ترین است. مضافاً اینکه گزینه «در صورتی که شرط یا معلق علیه تحقق یابد، موثر است» بدلیل اطلاق و عدم تقیید آن به مرحله صدور حکم یا اجرای مجازات جرایم قابل گذشت، نادرست است. مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۱۲ آزمون مرحله ۱۳ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۰۴- در کدام یک از موارد زیر امکان تحقق اختلاف بین دادستان و بازپرس وجود نداشته و بازپرس مکلف به تبعیت از نظر دادستان است؟

- ۱- تشخیص نوع جرم
- ۲- صلاحیت ذاتی
- ۳- نقص تحقیقات بازپرس

هر گونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کیبی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یاحتی امانت دهند.

۴- صلاحیت محلی

گزینه ۳ پاسخ درست است. طبق بند ه ماده ۳ ق.ت.د.ع.ا.اصلاحی ۱۳۸۱ «نقص تحقیقات بازپرس» از موارد اختلاف دادستان و بازپرس نیست و بازپرس مکلف به تبعیت از دادستان است. مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۱۲ مرحله ۴، سوال ۱۰۶ مرحله ۸، سوال ۱۱۶ مرحله ۹ و سوال ۱۱۵ مرحله ۱۷ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۰۵- فرماندار شهرستان لاهیجان در اثر تخلف در امر رانندگی در آن شهرستان، عابر پیاده را مصدوم می کند. مرجع صالح برای تحقیقات و رسیدگی کدام است؟

- ۱- دادسرای تهران و دادگاه کیفری استان تهران
- ۲- دادسرای لاهیجان و دادگاه مرکز استان گیلان
- ۳- دادسرای لاهیجان و دادگاه کیفری استان تهران
- ۴- دادسرا و دادگاه عمومی جزایی لاهیجان

گزینه ۱ پاسخ درست است. کلیه اتهامات فرماندار لاهیجان به دلیل سمت و مقام وی، طبق ذیل تبصره ماده ۴ ق.ت.د.ع.ا.اصلاحی ۱۳۸۱ با دادگاه کیفری استان تهران و مرجع تحقیقات مقدماتی آن هم طبق ماده ۱۴ آ.ق.ت.د.ع.ا.اصلاحی ۱۳۸۱ دادسرای تهران است. گزینه «دادسرای تهران و دادگاه کیفری استان تهران» پاسخ درست است. در مورد صلاحیت (نسبی/ذاتی به تعبیر نادرست دکتر خالقی) و شخصی دادگاه کیفری استان و حل اختلاف صلاحیت آن و مرجع تجدیدنظر آرای آن، تقریباً در همه آزمون های دادستان نکاتی بیان شده است. از جمله می توانید به ۴ آزمون نهایی مراحل ۲۲ تا ۲۵ از ۲۵ مرحله ای یا نکات ذیل سوال ۱۱۷ از آزمون مرحله ۶ از ۲۲ مرحله ای و سوال ۱۰۷، ۱۰۸ و ۱۱۳ از آزمون مرحله ۲ از ۱۸ مرحله ای و ۱۰۱ تا ۱۰۷ از آزمون مرحله ۳ از ۱۸ مرحله ای مراجعه کنید.

۱۰۶- تشدید مجازات تعزیری مقرر در حکم بدوی توسط مرجع تجدیدنظر:

- ۱- با توجه به اوضاع و احوال، به نظر مرجع تجدیدنظر بستگی دارد.
- ۲- در صورتی که دادستان یا شاکی خصوصی درخواست تجدیدنظر کرده باشد بلامانع است.
- ۳- در صورتی که دادستان یا شاکی خصوصی درخواست تشدید مجازات کرده باشد بلامانع است.
- ۴- ممنوع است مگر اینکه مجازات کمتر از حداقل قانونی تعیین شده باشد.

گزینه ۲ پاسخ درست است. طبق تبصره ۳ ماده ۲۲ ق.ت.د.ع.ا.اصلاحی ۱۳۸۱: «در امور کیفری موضوع مجازاتهای تعزیری یا بازدارنده مرجع تجدیدنظر نمی تواند مجازات مقرر در حکم بدوی را تشدید کند، مگر اینکه دادستان یا شاکی خصوصی درخواست تجدیدنظر کرده باشد.» پس گزینه «در صورتی که دادستان یا شاکی خصوصی درخواست تجدیدنظر کرده باشد، بلامانع است» پاسخ درست است. عین این سوال را در سوال ۱۱۵ مرحله ۱۲ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۰۷- در صورتی که شخص متهم به قتل عمدی، قبل از صدور حکم قطعی مبتلا به جنون شود:

- ۱- تعقیب کیفری موقوف خواهد شد.
- ۲- با درخواست دادستان و موافقت دادگاه فقط برای یک بار تعقیب متوقف خواهد شد.
- ۳- تعقیب کیفری ادامه خواهد یافت
- ۴- تعقیب کیفری تا زمان آفاقه متوقف خواهد شد.

گزینه ۳ پاسخ درست است. طبق تبصره ۱ ماده ۱۵۰ ق.م.ا. ۱۳۹۲ «نسبت به مجازاتهایی که جنبه حق الناسی دارد مانند قصاص و دیه و همچنین ضرر و زیان ناشی از جرم، جنون مانع از تعقیب و رسیدگی نیست.» لذا گزینه «تعقیب کیفری ادامه خواهد یافت» درست است. بدین ترتیب حکم عام تبصره ماده ۶ ق.آ.د.د.ع.ا.ک. ۱۳۷۸ تخصیص خورده است. مشابه این سوال را در سوال ۱۰۳ مرحله ۱۹ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۰۸- کدامیک از مجموعه جرایم زیر در صلاحیت دادگاه کیفری استان است؟

- ۱- جرایم مستوجب قصاص نفس، رجم، اعدام، حبس تعزیری درجه ۵ توسط نماینده مجلس
- ۲- جرایم مستوجب حد، قصاص نفس، قصاص عضو، اعدام، حبس ابد

هر گونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کپی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یاحتی امانت دهند.

www.dadestan.com آدرس: مشهد - حاشیه میدان استقلال - از سمت بلوار فردوسی - پلاک ۳۷۵ تلفن: ۶۰۵۰۰۷۲ (۶ خط)

۳- جرایم مستوجب قصاص نفس، قطع عضو، قصاص عضو، رجم، اعدام

۴- جرایم مستوجب حد، قصاص نفس، قصاص عضو، رجم، حبس ابد

گزینه ۱ پاسخ درست است. همه جرایم مستوجب حد از جمله حد قطع در صلاحیت کیفری استان نیست. فقط حد اعدام و صلب و رجم در صلاحیت نسبی کیفری استان است. نمایندگان مجلس از مقامات ذیل تبصره ماده ۴ ق.ت.د.ع.ا.اصلاحی ۱۳۸۱ می باشند که کلیه جرایم آنها با دادگاه کیفری استان تهران است. لذا این سوال هم ایراد انشائی دارد (باید می گفت جرایم مستوجب حبس تعزیری درجه ۵ نماینده مجلس) و هم ایراد محتوایی (صلاحیت کیفری استان به عنوان صلاحیت نسبی یا ذاتی (طبق نظر دکتر خالقی) مورد سوال بود اما صلاحیت کیفری استان تهران، در گزینه درست صلاحیت شخصی است). با این حال، با توجه به جمله ابتدایی (تکرار حد در سه گزینه نادرست)، گزینه «جرایم مستوجب قصاص نفس، رجم، اعدام، حبس تعزیری درجه ۵ توسط نماینده مجلس» تنها گزینه درست است. مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۰۴ مرحله ۴ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۰۹- در صورت تعارض بین ادله کیفری، در تشخیص ادله اولی و برتر، کدام گزینه صحیح است؟

۱- اول اقرار، دوم علم قاضی، سوم شهادت، چهارم قسامه و سوگند

۲- اول اقرار، دوم شهادت، سوم علم قاضی، چهارم قسامه و سوگند

۳- اول شهادت، دوم اقرار، سوم قسامه و سوگند، چهارم علم قاضی

۴- اول علم قاضی، دوم اقرار، سوم شهادت، چهارم قسامه و سوگند

گزینه ۴ پاسخ درست است. ماده ۲۱۲ و ۲۱۳ ق.م.ا. ۱۳۹۲ ترتیب ادله اثبات را در صورت تعارض مشخص می کند. در صورت تعارض ادله کیفری «اول علم قاضی، دوم اقرار، سوم شهادت، چهارم قسامه و سوگند» به ترتیب در تعارض با بقیه ادله بعد از خود بر آنها تقدم دارند. البته سوال ایراد انشائی دارد. چون شهادت شرعی در ماده ۲۱۳ ق.م.ا. ۱۳۹۲ آمده است نه مطلق شهادت. مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۱۸ مرحله ۱۹ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۱۰- شهادت شرعی عبارت است از:

۱- شهادتی که در شرع مقدس تعداد آن معین شده و موجد علم باشد.

۲- شهادتی که شارع آن را معتبر و دارای حجیت دانسته، خواه مفید علم باشد یا نباشد.

۳- شهادتی که شارع آن را معتبر و دارای حجیت دانسته و مفید علم باشد.

۴- شهادتی که شارع آن را معتبر و دارای حجیت دانسته است، قطع نظر از تعداد آن.

گزینه ۲ پاسخ درست است. تعریف شهادت شرعی طبق ماده ۱۷۵ ق.م.ا. ۱۳۹۲ است. شهادت شرعی آن است که «شارع آن را معتبر و دارای حجیت دانسته است خواه مفید علم باشد یا نباشد.» نمونه سوال درباره تعریف ادله را می توانید در آزمون های مختلف از جمله آزمون مرحله ۲۱ ببینید.

۱۱۱- پس از صدور حکم محکومیت قطعی، قانونی جدیدی وضع می شود که مجازات مقرر در قانون سابق را تخفیف می دهد. در این صورت:

۱- محکوم علیه می تواند تقاضای اعاده دادرسی نماید

۲- با توجه به قطعیت حکم، راهی برای نقض و تغییر آن باقی نمانده است

۳- محکوم علیه می تواند از دادگاه صادرکننده حکم بدوی درخواست عفو نماید.

۴- محکوم علیه می تواند از دادگاه صادرکننده حکم قطعی درخواست تخفیف نماید.

گزینه ۴ پاسخ درست است. طبق بند ب ماده ۱۰ ق.م.ا. ۱۳۹۲ «اگر مجازات جرمی به موجب قانون لاحق، تخفیف یابد، قاضی اجرای احکام موظف است قبل از شروع به اجراء یا در حین اجراء از دادگاه صادرکننده حکم قطعی، اصلاح آن را طبق قانون جدید تقاضا کند. محکوم نیز می تواند از دادگاه صادرکننده حکم، تخفیف مجازات را تقاضا نماید.» لذا از جمع دو جمله ای که زیر آن خط کشده شده است، گزینه «محکوم علیه می تواند از دادگاه صادر کننده حکم قطعی درخواست تخفیف نماید.» درست است. بدین ترتیب بند ۷ ماده ۲۷۲ ق.آ.د.ع.ا.ک. ۱۳۷۸ که این مورد را از جهات اعاده دادرسی می دانست، با بند ب ماده ۱۰ ق.م.ا. ۱۳۹۲ نسخ ضمنی شده است. مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۱۵ مرحله ۲۲، سوال ۱۰۹ مرحله ۲۴ و ۱۱۹ مرحله ۲۵ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۱۲- اعلام جرم در صورتی موجبی برای تعقیب دعوی عمومی است که:

هر گونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کیبی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یاحتی امانت دهند.

- ۱- جرم غیر قابل گذشت بوده و اعلام کننده ناظر وقوع جرم باشد.
- ۲- اعلام کننده ناظر وقوع جرم باشد، جرم خواه قابل گذشت و خواه غیر قابل گذشت باشد.
- ۳- اعلام کننده ناظر وقوع جرم بوده و دلایل دیگری هم برای انجام تحقیقات موجود باشد.
- ۴- جرم غیر قابل گذشت بوده و در عین حال مشهود باشد.

گزینه ۱ پاسخ درست است. طبق ماده ۶۶ ق.آ.د.ع.ا.ک. ۱۳۷۸: «هرگاه کسی اعلام نماید که خود ناظر وقوع جرمی بوده و جرم مذکور دارای جنبه عمومی باشد، این اظهار برای شروع به رسیدگی کافی است.» لذا گزینه «**جرم غیر قابل گذشت بوده و اعلام کننده ناظر وقوع جرم باشد.**» درست است. البته سوال خالی از ایراد محتوایی و عدم تطبیق با نص قانون نیست. زیرا پس از تصویب ق.ا.م. ۱۳۹۲ بین عمومی بودن جرم و غیر قابل گذشت بودن آن تفاوت هست. نمونه این سوال را می توانید در سوال ۱۱۹ مرحله ۱۸ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۱۳- اگر پس از اجرای قسامه و صدور حکم قطعی براساس آن، معلوم شود که برخی از اداء کنندگان سوگند به دروغ سوگند خورده اند:

- ۱- با توجه به قطعیت حکم، چاره ای جز قبول و اجرای آن وجود ندارد.
  - ۲- رئیس قوه قضائیه می تواند با اختیارات خود، موضوع را جهت رسیدگی مجدد به شعبه همعرض ارجاع نماید.
  - ۳- قاضی دادگاه می تواند از طریق رئیس قوه قضائیه درخواست عفو او را از مقام رهبری بنماید.
  - ۴- مورد از جهات اعاده دادرسی محسوب می شود.
- گزینه ۴ پاسخ درست است.** طبق ماده ۳۴۴ ق.ا.م. ۱۳۹۲: «اگر پس از اقامه قسامه و پیش از صدور حکم، دلیل معتبری بر خلاف قسامه یافت شود و یا فقدان شرایط قسامه اثبات گردد، قسامه باطل می شود و چنانچه بعد از صدور حکم باشد موضوع از موارد اعاده دادرسی است.» لذا گزینه «**مورد از جهات اعاده دادرسی محسوب می شود.**» پاسخ است. نمونه این سوال را می توانید در سوال ۱۰۹ مرحله ۲۴ (گزینه ۴ عین این آزمون عین آن سوال است) از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.
- ۱۱۴- در مورد کدامیک از اتهامات زیر، تحقیقات مقدماتی باید منحصرأ توسط بازپرس انجام شود:**

- ۱- سرقت مستوجب حدشرعی
  - ۲- کلاهبرداری بیش از یک میلیارد ریال
  - ۳- افترا از طریق هفته نامه اقتصادی
  - ۴- زناى به عنف توسط فرد بالغ زیر هجده سال تمام
- گزینه ۳ پاسخ درست است.** اگرچه زناى به عنف در صلاحیت کیفری استان است بخاطر حد قتل (=اعدام) اما طبق تبصره ۳ ماده ۳ ق.ت.د.ع.ا.اصلاحی ۱۳۸۱ تحقیقات آن مستقیماً با دادگاه است نه بازپرس. افترای هفته نامه یک جرم مطبوعاتی است و طبق تبصره ماده ۴ و تبصره ۱ ماده ۲۰ ق.ت.د.ع.ا.اصلاحی ۱۳۸۱ جرایم مطبوعاتی در صلاحیت کیفری استان است و طبق مفهوم بند ماده ۳ ق.ت.د.ع.ا.اصلاحی ۱۳۸۱ تحقیقات جرایم در صلاحیت دادگاه کیفری استان فقط بر عهده بازپرس است. لذا گزینه «**افتراء از طریق هفته نامه اقتصادی**» پاسخ درست است. **گزینه درست را می توانید در سوال ۱۰۳ مرحله ۴ و نمونه این سوال را می توانید در سوال ۱۱۴ و ۱۱۲ مرحله ۱۷، و سوالات ۱۰۹ و ۱۱۵ مرحله ۱۶ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.**

۱۱۵- یک نفر نظامی با درجه سرتیپی یا بالاتر، در ارتباط با وظیفه خدمتی خود در شهرستان کاشان در استان اصفهان مرتکب جرم می شود مرجع صالح به رسیدگی به جرم مزبور کدام است؟

- ۱- دادسرا و دادگاه نظامی تهران
- ۲- دادسرای عمومی و انقلاب کاشان و دادگاه کیفری استان اصفهان
- ۳- دادسرای عمومی و انقلاب کاشان و دادگاه نظامی تهران
- ۴- دادسرای نظامی اصفهان و دادگاه کیفری استان تهران

گزینه ۱ پاسخ درست است. طبق ماده ۳ قانون تعیین حدود صلاحیت دادسراها و دادگاههای نظامی «**کلیه جرایم نظامیان دارای درجه سرتیپی و بالاتر در مراجع قضایی ذیربط در تهران رسیدگی می شود.**» لذا گزینه «**دادسرا و دادگاه نظامی تهران**» درست است. توجه کنید طبق ذیل تبصره ماده ۴ ق.ت.د.ع.ا.اصلاحی ۱۳۸۱ فقط **جرایم عمومی** نظامیان دارای درجه سرتیپی و بالاتر در دادگاه کیفری استان تهران است نه جرایم

نظامی و انقلاب آنها. عین این سوال را در سوال ۱۱۰ مرحله ۸ و مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۰۷ مرحله ۲۳ و سوال ۱۱۸ مرحله ۴ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۱۶- شخصی متهم به ارتکاب سرقت تعزیری و زناى به عنف تواما می باشد، مرجع بدوی و تجدیدنظر رسیدگی به اتهامات مزبور کدام است؟

- ۱- مرجع رسیدگی بدوی هردو اتهام، دادگاه عمومی جزایی و مرجع تجدیدنظر نیز دادگاه تجدیدنظر استان
  - ۲- مرجع رسیدگی بدوی و تجدیدنظر در مورد اتهام سرقت تعزیری به ترتیب دادگاه عمومی جزایی و دادگاه تجدیدنظر استان و در مورد اتهام زناى به عنف به ترتیب دادگاه کیفری استان و دیوان عالی کشور
  - ۳- مرجع رسیدگی بدوی هر دو اتهام دادگاه کیفری استان و مرجع تجدیدنظر هردو اتهام دادگاه تجدیدنظر استان
  - ۴- مرجع بدوی و تجدیدنظر هر دو اتهام به ترتیب دادگاه کیفری استان و دیوان عالی کشور است.
- گزینه ۴ پاسخ درست است. سرقت تعزیری همراه با زناى به عنف (مستوجب حد قتل=عدم): طبق رای وحدت رویه شماره ۷۰۹-۱۳۸۷/۱۱/۱: رسیدگی به سرقت تعزیری به تبع زناى به عنف با دادگاه کیفری استان است و مرجع تجدیدنظر آن هم دیوان عالی کشور است. لذا گزینه «مرجع بدوی و تجدیدنظر هر دو اتهام به ترتیب دادگاه کیفری استان و دیوان عالی کشور است.» پاسخ درست است. نمونه این سوال را می توانید در سوال ۱۰۵ مرحله ۴، سوال ۱۰۷ مرحله ۲۲، سوال ۱۰۹ مرحله ۱۸ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۱۷- اگر بازپرس راساً در مورد متهم قرار بازداشت موقت صادر و دادستان با قرار مزبور موافقت نکند:

- ۱- متهم بازداشت و پرونده جهت حل اختلاف به دادگاه ارسال می شود.
  - ۲- در مورد متهم قرار تامین دیگری صادر و پرونده جهت حل اختلاف به دادگاه ارسال می شود.
  - ۳- بازپرس مکلف به تبعیت از دادستان است و در مورد متهم قرار تامین دیگری صادر می شود.
  - ۴- بازپرس مکلف به تبعیت است و قرار تامین مورد نظر دادستان را صادر می کند.
- گزینه ۳ پاسخ درست است. طبق بند ح ماده ۳ ق.ت.د.ع.ا. اصلاحی ۱۳۸۱. اگر بازپرس ابتدائاً قرار بازداشت موقت صادر کند، دادستان مخالفت کند، نظر دادستان متبع است و بازپرس باید قرار لازم صادر کند. لذا پاسخ این گزینه است: «بازپرس مکلف به تبعیت از دادستان است و در مورد متهم قرار تامین دیگری صادر می شود.» ر.ک: مبحث «بازبینی قرار بازداشت موقت» در کتاب دکتر خالقی. (ص ۲۳۴-۲۳۵ چاپ نوزدهم) عین این سوال را در سوال ۱۰۲ مرحله ۲۵ و مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۰۷ مرحله ۱۶ و سوال ۱۱۱ مرحله ۴ و سوال ۱۱۰ مرحله ۱۹ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۱۸- در امور کیفری منظور از رای غیابی چیست؟

- ۱- متهم یا شاکی یا وکیل آنها در هیچ یک از جلسات دادگاه حاضر نشده و یا لایحه دفاعیه نفرستاده باشند.
  - ۲- وقت رسیدگی به متهم ابلاغ واقعی نشده و متهم یا وکیل او در هیچ یک از جلسات دادگاه حاضر نشده یا لایحه دفاعیه نفرستاده باشد.
  - ۳- متهم یا وکیل او در هیچ یک از جلسات دادرسی و دادگاه حاضر نشده و یا لایحه دفاعیه نفرستاده باشد.
  - ۴- متهم یا وکیل او در هیچ یک از جلسات دادگاه حاضر نشده و یا لایحه دفاعیه نفرستاده باشد.
- گزینه ۴ پاسخ درست است. طبق ماده ۲۱۷ ق.آ.د.د.ع.ا.ک. ۱۳۷۸ «هرگاه متهم یا وکیل او در هیچ یک از جلسات دادگاه حاضر نشده و یا لایحه نفرستاده باشند دادگاه رأی غیابی صادر می نماید» لذا گزینه «متهم یا وکیل او در هیچ یک از جلسات دادگاه حاضر نشده و یا لایحه دفاعیه نفرستاده باشد.» پاسخ درست است. حضور متهم و وکیل در دادرسی یا عدم حضور شاکی در دادگاه یا ابلاغ واقعی به متهم در دادگاه از موجبات غیابی شدن رای نیست. برای توضیحات بیشتر ر.ک: امهات آئین دادرسی کیفری (طرق عادی اعتراض به آرای محاکم) مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۱۲ مرحله ۱۸ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

۱۱۹- انواع مرور زمان کیفری کدامیک از موارد زیر است؟

- ۱- مرور زمان تعقیب، مرور زمان دادرسی، مرور زمان اجرای مجازات، مرور زمان شکایت
- ۲- مرور زمان دادرسی، مرور زمان تعقیب، مرور زمان مجازات، مرور زمان شکایت
- ۳- مرور زمان دادرسی، مرور زمان صدور حکم، مرور زمان اجرای مجازات، مرور زمان شکایت
- ۴- مرور زمان شکایت، مرور زمان تعقیب، مرور زمان صدور حکم، مرور زمان اجرای مجازات

هرگونه استفاده از سوالات مفهومی - مهارتی دادستان برای غیر ثبت نام کنندگان اعم از کپی برداری یا همخوانی شرعاً جایز نیست و شرکت کنندگان شرعاً مجاز نیستند سوالات را به افراد یا موسسات دیگر واگذار کنند و یا حتی امانت دهند.

گزینه ۴ پاسخ درست است. انواع مرور زمان کیفری عبارتند از «مرور زمان شکایت» [ماده ۱۰۶ ق.م.ا. ۱۳۹۲] مرور زمان تعقیب [ماده ۱۰۵ ق.م.ا. ۱۳۹۲] مرور زمان صدور حکم [ماده ۱۰۵ ق.م.ا. ۱۳۹۲] مرور زمان مجازات [ماده ۱۰۷ ق.م.ا. ۱۳۹۲] «کلید حل این سوال بسیار ساده بود. «مرور زمان دادرسی» که در سه گزینه نادرست تکرار شده است چون مرور زمان دادرسی نداریم. مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۲۰ مرحله ۱۷ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.

لازم به ذکر است در کتاب دکتر خالقی و هیچ کتاب دیگر آئین دادرسی کیفری هم مرور زمان دادرسی به عنوان یکی از انواع مرور زمان نداریم. دکتر خالقی در بند سوم از گفتار دوم از مبحث سوم از فصل اول از بخش اول تحت عنوان «مرور زمان در مجازات های بازدارنده» (ص ۱۲۴ چاپ نوزدهم) صراحتاً از مرور زمان تعقیب نام می برد. چون این چاپ قبل از اصلاح ق.م.ا. ۱۳۹۲ است می گوید: «بدین ترتیب مرور زمان بردو نوع است: مرور زمان تعقیب، مرور زمان مجازات» در ادامه همین قسمت در چند صفحه بعد، ایشان در ایرادی به «مرور زمان صدور حکم» با استناد به مقاله دکتر نجفی توانا (زیرنویس ص ۱۳۳ همان چاپ کتاب) مرور زمان دادرسی یعنی اینکه پس از شروع تعقیب در مهلت های مقرر قانونی پرونده منتهی به صدور حکم نشود و مشمول مرور زمان شود، را ایرادی بر قانونگذار دانسته اند نه اینکه یکی از انواع مرور زمان ها بدانند. در ثانی با نسخ مواد ۱۷۳ و ۱۷۴ ق.آ.د.د.ع.ا.ک. ۱۳۷۸ طبق مواد ۱۰۵ تا ۱۰۷ ق.م.ا. ۱۳۹۲ استناد به تفسیر دکتر خالقی یا ایراد به آن مواد منسوخ درست نیست و اگر هم مرور زمان دادرسی را همان مرور زمان صدور حکم بدانیم گزینه «مرور زمان تعقیب، مرور زمان دادرسی، مرور زمان مجازات، مرور زمان شکایت» درست بنظر می آید لکن اگر این گزینه را با گزینه دیگر همین سوال مقایسه کنیم یعنی گزینه «مرور زمان دادرسی، مرور زمان تعقیب، مرور زمان مجازات و مرور زمان شکایت» دو گزینه مثل هم داریم که نمیتواند هر دو درست باشد. بنابراین این دو گزینه پاسخ سوال نمی باشد و گزینه «مرور زمان دادرسی، مرور زمان صدور حکم، مرور زمان شکایت، مرور زمان مجازات» نیز غلط است. چون مرور زمان دادرسی در ایراد دکتر خالقی همان مرور زمان صدور حکم است که در این گزینه هر دو در کنار هم آمده است. مضافاً اینکه در این گزینه مرور زمان تعقیب را هم نداریم در حالیکه دکتر خالقی به شرح فوق در کتاب خود بدان تصریح دارد. لذا این گزینه اخیر که مرور زمان دادرسی و صدور حکم را با هم آورده است، قطعاً درست نیست. و از آنجا که آزمون وکالت نص محور است، باید الفاظ پاسخ درست هر سوال، نزدیکترین به نص قانون باشد. اینک نص قانون در مورد مرور زمان را بیان می کنیم. تا گزینه منتخب دادستان را به یقین گزینه درست بدانید.

نص قانون در مورد مرور زمان تعقیب و مرور زمان صدور حکم: ماده ۱۰۵-۱ مرور زمان، در صورتی تعقیب جرائم موجب تعزیر را موقوف می کند که از تاریخ وقوع جرم تا انقضای مواعد زیر تعقیب نشده یا از تاریخ آخرین اقدام تعقیبی یا تحقیقی تا انقضای این مواعد به صدور حکم قطعی منتهی نگردیده باشد:.....

نص قانون در مورد مرور زمان شکایت: ماده ۱۰۶-۱ در جرائم تعزیری قابل گذشت هرگاه متضرر از جرم در مدت یک سال از تاریخ اطلاع از وقوع جرم، شکایت نکند، حق شکایت کیفری او ساقط می شود مگر اینکه....

نص قانون در مورد مرور زمان اجرای مجازات: ماده ۱۰۷-۱ مرور زمان، اجرای احکام قطعی تعزیری را موقوف می کند و مدت آن از تاریخ قطعیت حکم به قرار زیر است:.....

۱۲۰- کدام یک از موارد زیر از موجبات اعاده دادرسی نیست؟

۱- خلاف واقع بودن شهادت شهود

۲- حدوث واقعه جدیدی بعد از صدور حکم که دلالت بر بی گناهی محکوم علیه کند.

۳- گذشت شاکی خصوصی در جرم غیر قابل گذشت بعد از صدور حکم قطعی

۴- عدم تناسب کیفر تعیین شده با جرم

گزینه ۳ پاسخ درست است. جهات اعاده دادرسی در ماده ۲۷۲ ق.آ.د.د.ع.ا.ک. ۱۳۷۸ است. «گذشت شاکی خصوصی در جرم غیر قابل گذشت بعد از صدور حکم قطعی» از جهات مذکور نیست و طبق ماده ۲۷۷ همان قانون از موجبات تخفیف مجازات است. مشابه این سوال را می توانید در سوال ۱۰۴ مرحله ۱۴ و سوالات ۱۰۴ و ۱۰۵ مرحله ۱۳ از آزمون های ۲۵ مرحله ای دادستان ببینید.